

■ 6 Mayıs
2016 Cuma
■ Sayı: 31
■ 3 TL

HAFTALIK
SİYASİ DERGİ

BOYUN
EGME

1 Mayıs'ta alanlara
kızıl renk çalındı!

AKP'nin provokasyonlarına rağmen emekçiler 1 Mayıs'ta alanlara çıktı. 2016 1 Mayıs'ı geçmiş yıllara kıyasla sönük geçse de, Türkiye'nin Komünist Partisinin alanlara çaldığı kızıl renk, mücadelenin yeniden yükseleceğinin işareti oldu.

LAİKLİKTE VAZGEÇMEYECEĞİZ İMAM HATİPLER KAPATILACAK

BABAESKİ 'OKULUNA DOKUNDURTMUYOR' | ERDOĞAN-DAVUTOĞLU KAVGASI VE AKP'NİN HİZİPLERİ | KÜBA'NIN GÖRÜNMEYEN SAVAŞI | HARUN'DAN BUGÜNE, GENÇLİK VE SOSYALİZM

KARARLI OLDUĞUMUZU ANLASINLAR YETER

İmam hatip okulları konusu artık ortak kanaat geliştirilecek, bir uzlaşma yoluyla sonuca bağlanacak bir konu değildir. Laiklik gibi!

"İmam hatip okullarının şöyle sakıncaları vardır" tartışmasının da bu nedenle bir sınırı vardır.

"Ben de dinselleşmeden ve eğitimde dinsel öğelerin bu şekilde yayılmasından rahatsızım ama özgürlük..." diyen insanlara anlatmamız gereken şeyler illa ki vardır. Anlatınız.

Ama, "ben imam hatip okulu istiyorum ve çocuğumu imam okulunda okutacağım" diyen kişiye söylenecek tek bir şey vardır: Hayır! Okutamazsın.

Türkiye bir din devleti değildir. Çürümüş bir İslam imparatorluğunun yıkıntıları içinde kurulan Cumhuriyet, bu tercihle yola çıkmıştır. İleri bir adımdır, meşruluğu kendindedir. 1923 dünyasında bağımsız ve egemen bir din devleti oksimorondur, olmayacak iştir. Bağımsız ve egemen bir devlet olmayı başaran Cumhuriyet, otomatik olarak "din devleti" seçeneğini de dışarda bırakmıştır. Gömmüştür!

1923'te gömülenin hayaleti, Türkiye gericiliği olarak sürekli kol gezmiştir.

Son 5 yılda olansa, cesedin mezardan çıkartılmasıdır.

Şimdi, "çocuklar imam hatip okusun" diyen aslında şeriat istemektedir.

Bunun gayri meşru olduğunu bir kenara bırakalım.

"Şeriat isteriz" diyenleri bu fikirlerinden caydırmak, onları ikna etmek hele hele makul bir uzlaşmaya varmaya çalışmaktır.

Şimdilik, bunlar için yapabileceğimiz tek bir şey vardır: Buna izin vermeyeceğimizi iyice anlatmak!

Bu ülkede laikliği koruyacak, daha doğrusu yeniden kuracak olan "seçmenin" buna ikna edilmesi değildir. "Karşı taraftakileri kazanmaya çalışmak" takıntısı, daha doğrusu bunun ancak "ikna" yoluyla gerçekleşeceği yanılğısı bir saçmalaktır.

Türkiye'yi bir din devleti olarak görmek istemeyen, dinin siyasetten çıkarılması gerektiğini savunanların yapması gereken çok basittir. Kolay değildir, zordur, emek ister kararlılık ister, ama basittir: Dik durmak!

Kimi zaman "onlar da bizim halkımız" denilen ve şu anda türlü hurafelerle esir alınmış, dinci örgütlenmenin, çıkarıcılığın, korkaklığın ve akılsızlığın elinde bir çürümüş cesede döndürülmüş kitlenin ilacı budur: İnandığı, "uğruna kefen giydiği" şeyin gerçekleşmesine izin vermeyeceğimizi görmek.

"Gerçek İslam bu değil" zavallılığı da "aslında İslam antikapitalisttir" saçmalamaları da hiçbir işe yaramaz. Bunlar sadece, bizim cephenin, tam da çok kararlı, çok sarsılmaz görünmesi gereken tarafın, yumuşamasına yarar.

Peki o zaman niye bu kadar çok konuşuyoruz? Yayınlar, broşürler, yazılar.

İmam hatiplerin kapatılması gerektiğini, uzun uzun niye anlatıyoruz.

Çünkü, biz, bizimkiler, yani bizim taraftakiler, bu ülkenin aydınlık yüzünde duranlar...

Biz, ancak doğru olduğuna inandığımız şeyler için kavga ederiz. Biz haklı olduğumuzu bildiğimiz zaman sonuna kadar gideriz. Haklı olduğumuzu anlatamadığımız, derdimizi dinlemediğimiz zamanlarda bile dik durmak, geri basmamak için inanmamız gerekir. Kavgasını verdiğimiz şeyin doğruluğundan kuşku duymamamız gerekir.

Üstelik, doğruları her zaman herkese anlatamayacağımızı bilsek bile, onları anlatmaktan vaz geçemeyiz. Kimin dinleyeceğini, kimin dinlemeyeceğini, kimin gizli gizli dinlediğini de bilemeyiz.

Bir de... Çok uzamayacaktır. Bu ülkenin aydınlık yüzü devrimcileri kararlılıklarını gösterdikleri, gericiliğe "dur bakalım" dediklerinde...

O zaman bugün kalbi mühürlü, kulakları tıkalı görünen insanlarımız da bizi dinlemeye başlayacaklardır.

KOMÜNİST PARTİ

Türkiye bir din devleti olmasın diyorsak

İmam hatipler kapatılmalıdır!

ÇİHAÇILARA YOLLANAN SİLAH DOLU TIRLARIN, DEVLET KADEMELERİNE YERLEŞEN İSLAM MİLİTANLARININ VE DİYANET BÜTÇESİNE AYRILAN LİRALARIN MİKTARI İLE İMAM HATİP SAYISI ARASINDA KESİN BİR ORANTI VARDIR!

İmam hatip meselesinde yürütülen sistemli karartmaya artık dur demek gerek. Bu ülkede din okullarında, birer İslam misyoneri olarak yetiştirilenlerin, devletin tüm kurumlarında yaygın ve hakim hale getirilmeleri isteniyor. İmam hatip meselesinin geldiği nokta budur. Bir milyon öğrenci (tam rakamla 1.054.000) imam hatip ortaokulları ve liselerinde okuyor şu anda.

Normal devlet okullarına sağlanmayan olanaklar, elbette seçerek, bu okullara sağlandı. Ücretsiz yemek, ücretsiz servis! Aydınlanma Hareketi'nin yayınına göre, 1990'lar boyunca mesleki öğretimde ortalama her 15 öğrenciden birisi pansiyon olanağından yararlanırken, bu olanak imam hatiplerde her iki öğrenciden birisine sağlandı. İlköğretimde bu oran 59 öğrencide birdi!

İmam hatip okullarına doldurulan bir milyon öğrenci, dinci öğretmenler tarafından eğitiliyor. Adı üzerinde imam okulu bunlar! Ve bu öğrencilerin camii imamı olması, Diyanet'te memuriyet yapması değil, kaymakam, savcı, hakim, müfettiş, bankacı, mühendis, hekim (ve elbette başhekim!) olmaları, olabilmeleri için her şey yapılıyor. İmam hatiplerin varlığı, "gönlünce dinsel eğitim alan çocuklara" değil, devletin neredeyse tüm kademelerine yerleştirilecek "imamlara" işaret ediyor.

'Laik' bir devlette, devletin tüm olanakları 9 yaşında bir din öğretmeni tarafından teslim alınan milyonlarca çocuğun 15 yaşında "imam donanımlı" olarak okuldan çıkması için seferber ediliyor.

Vakıfları ve gemileri ile hırsız olarak damgalanmış Bilal Erdoğan, 2014 yılında yapılan bir "çete" toplantısında, "bütün okulların birer imam hatip okuluna çevrilmesi" hedefini paylaşmıştı.

Birkaç koldan din devleti için saldırıyorlar.

Devlet kademelerinde yürütülmesi gereken her türlü görevi "imam okulu" okumuş olanların yerine getirebilmesi için imam hatiplerin önü açılıyor. İmam okulunu bitirip imam olmak

bir seçenek olmaktan çıkıyor, okulu bitirene "yürü ya kulum" deniyor. Böylece devlet aygıtı tüm kademelerinde şeriat savaşçıları ile dolurabiliyor.

İkinci saldırı ise kitlelere dönük. Tüm çocukların bir şeriat militanı olarak yetişebilmeleri için kapılar açılıyor. Elbette bu konuda gereken gerçekçiliğe sahipler: Parası olanlar, çocuklarını özel okullarda okutarak bu beyin yıkama tezgâhından kurtarabilirler. Üstelik böylece, devlet bütçesinden işletilen "dinle doldurma merkezleri"ni yönetmek bir nebze daha kolaylaşır.

ÖZGÜRLÜKÇÜ DEĞİL SALAKSINIZ!

Ve hâlâ "ama çocuklarını istedikleri gibi yetiştirebilmeli insanlar" diyen özgürlükçülere rastlanabiliyor!

Hayır! Çocuklar, açık fikirli, özgür zihinli insanlar olarak yetişmeli ve böylece "istedikleri tercihi yapabilmeli." Ve bunun için giderek birer komando kampı gibi tasarlanmaya başlanan imam hatiplerden uzak durmalı. 9 yaşında çocuğu "din okuluna" gönderenler, o yaşta çocukların ellerinde makineli tüfeklerle savaştıkları, öldürdükleri ve öldükleri ülkelerin durumuna hiç ah vah etmesinler.

VE HÂLÂ İMAM AÇIĞI VAR...

Bir milyon imam hatip öğrencisi var! Ve pek çok bakanlıktan, bilim kuruluşundan daha fazla bütçeye sahip Diyanet'in Başkanı "6 bin iman açığımız var" buyuruyor. 80 bin camii var Türkiye'de.

Örgün öğretimdeki okul sayısı, 59 bin. Özel ve devlete ait olanlar, hepsini kapsıyor bu rakam. Diyanet hala "6 bin imam açığımız var" diye yakınıyor. 80 bin yeni camii daha yapsalar 86 bin imam açığımız var diyecekler. Ve imam okullarından her yıl bundan fazlası mezun oluyor. Bir milyon öğrenci, imamlık okulunda dinle yıkanırken, Diyanet 6 bin imam eksikliğine üzülüyor.

İmam hatip okulları kapatılmalıdır. İlk ve ortaöğretim boyunca, ki bu 10-13 yıl gibi bir

süreye denk düşüyor, eğitimin "dinsel" içeriği olmamalıdır. Kimse kitap yasaklamıyor! Hatta IŞİD'in yayınladığı "Esad rejimiyle savaşma dersleri" gibi kitapların bile satışı serbest.

Araştırmalar, aile içindeki dinsel ritüellerin ve aktarımların, kişilerin "temel din bilgisi" edinmeleri için yeterli olduğunu gösteriyor. 9 yaşında, 12 yaşında çocuklara "imamlık" öğretilmesi din ve vicdan hürriyeti ile açıklanamaz.

MODERN TÜRKİYE BUNU NİYE YAPAR?

Bize göre şu açıktır: İmam hatiplerin kitleleştirilmesi, devlet kademelerinde din okulu çıkışlı kadrolaşma çok tehlikeli bir tercihe işaret eder.

Türkiye, din bayrağı altında ülkeler işgal edecek bir karikatür imparatorluk olmaya özeniyor.

20. yüzyılda az sayıda örneği olan "sonradan modernleşmiş, geç kapitalistleşmiş" bir ülkenin, emek sömürsü ve yağmayla irileşmiş burjuvazisi bunu kabul eder mi? "Etmez!" demek için hiç acele etmemek lazım.

İmam hatiplerin kapatılması, eğitimde laikliği tasfiye etmeye dönük sahteciliklerin temizlenmesi, Türkiye'nin geleceğine dair bir tercihtir. Şundan emin olabiliriz: Önümüzdeki birkaç yıl içinde imam hatip okullarını örgün eğitimden çıkarmayı başaramayan bir Türkiye, IŞİD'in özlediği İslam devletinin ta kendisi olacaktır.

Peki, bu bir olasılık mıdır? Değildir. Ortadoğu'da, hele Anadolu'da bir İslam devleti ancak bir hayal olabilir. Zaten bu yolda atılan her adım, ülkenin bu yola sokulmasına verilen her onay, bu topraklarda şeriatın hüküm sürmesine değil, ülkenin mutlak bir dağılma sürecine girmesine neden olur.

Laiklik, bu yüzden bu ülke için bir varlık yokluk sorunudur. İmam hatiplerin kapatılması ise laikliğin bir varlık yokluk sorunudur.

■ Mehmet Kuzulugil

'Evet, bizi yanlış duymadınız'

1 MAYIS 2016'NIN SONRASINA DEVRETTİĞİ ÖNEMLİ GÜNDEMLERDEN BİRİ KOMÜNİST PARTİ (KP) VE #DİRENEĞİTİM İMZASINI TAŞIYAN, "İMAM HATİPLER KAPATILSIN" YAZILI PANKARTIN ARDINDAN BAŞLAYAN TARTIŞMA OLDU. TARTIŞMA 1 MAYIS'TA PANKARTIN TAŞIYICISI KORTEJLERİN GÜCÜYLE ORANTILI OLARAK GERİCİLİĞE KARŞI MÜCADELEDE ÖNEMLİ BİR BAŞLIĞIN GÖRÜNÜR OLMASINI SAĞLADI VE TARAFLAŞTIRICI GÜCÜNÜ ORTAYA ÇIKARDI.

Bu ülkede yaşayıp da bugün imam hatip lisesi (İHL) ve imam hatip ortaokulu (İHO) olarak var olan ve sayıları 3 bini aşan bu okulların imam hatip olarak çalışan ihtiyacını karşılamayla ilişkili olmadığını bilmeyen herhalde yoktur. Bu okullar Cumhuriyet'in kuruluş yıllarının hemen başında

bu amaçla gündeme gelse de bu amaçtan uzaklaşılı çok zaman oldu. İmam hatipler yaklaşık 65 yıldır Türkiye'de sağ siyasetin hem fideliği, hem de toplumu dönüştürme projesinin önemli araçlarından biri olagelmıştır. Amaç imam hatip olarak çalışacak eleman ihtiyacını karşılamak olsa, Diyanet İşleri Başkanlığı

ülkedeki imam açığını 6 bin olarak ifade ederken, bugün yaklaşık 1 milyon 200 bin öğrencinin bu okullarda okumasına ihtiyaç olmazdı. Bu öğrencilerin yaklaşık 650 bin tanesinin kız öğrenci olması da imam hatip sevdasının meslek insanı yetiştirmeye ilgisi olmadığını göstermektedir. Bu okullar adlı adınca din öğretimi

Fotoğraf: Serdar Nâzım Yüce

yapan okullardır. Her mahalleye bir din okulu hedefiyle hareket eden AKP, bir taraftan servis, yemek desteği gibi teşviklerle, diğer taraftan farklı türde okulların dönüştürülerek bu okulların mahallelerde tek seçenek haline getirilmesiyle, yoksul ve emekçi çocuklarına başka bir gelecek hakkı tanımayarak onları bu okullarla kuşatmaktadır.

RAKAMLAR NEYİ GÖSTERİYOR?

Bu okullara ilişkin Milli Eğitim Bakanlığı'nın aşağıdaki tablolarda sunulan resmi istatistikleri bu durumu ortaya koymaktadır. 2002'de sayısı 450 olan İHL'lerde 71 bin öğrenci varken, bugün İHL sayısı 1.017'ye, bu okullardaki öğrenci sayısı da 668.381'ye çıkmıştır. 2012'de 4+4+4'ün ardından açılan İHO'ların sayısı 4 yıl gibi kısa bir sürede 1.961'e, İHO'larda okuyan öğrenci sayısı da 524.295'e ulaşmıştır. Bu okulları inanç özgürlüğüyle ilişkilendirenler, İHO'lara kayıt yaşının sadece 10 olduğunu hatırlamalıdır!

AMAÇ BELLİ

Rakamların söylediklerinin yanında bu okulların varlığının gerçek amacı AKP tarafından açıkça ve sıkça dile getirilmemektedir. Ortada gizli saklı bir amaç bulunmuyor. Başta Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere AKP'liler bu okulları dindar nesil yetiştirme amaçları doğrultusunda önemli bir araç olarak gördüklerini, "bu okulları toplumun gözbebeği" yapacaklarını birçok kez ilan etmişlerdir. Bütün bunlar imam hatiplerin siyasal İslam açısından ne anlam taşıdığını göstermekte, tartışmanın pedagojik boyutlarına girmeden dahi, "imam hatipler kapatılsın" talebinin son derece sade, anlaşılır ve meşru bir talep olduğunu ortaya koymaktadır.

Diğer taraftan zorunlu eğitim çağını tamamlamamış çocukları bu okullarda din öğretimine tutmak pedagojik olarak da kabul edilebilir değildir. Çocukların bilişsel, duyuşsal ve devinimsel gelişimleri bu dinsel kuşatma altında sekteye uğramakta, özellikle çok erken yaşta bu okullara gönderilen çocuklar bu süreçlerde olumsuz olarak etkilenmekte, ailelerin gönüllü ya da imkânsızlıkları nedeniyle zorunlu tercihleri doğrultusunda kendilerine dayatılan hayatı yaşamak zorunda kalmaktadırlar. Bu tür din öğretimi, çocukların bağımsız gelişimini engellemekte, onların yaşamı sorgulayan, hakkını arayan, özgür yurttaşlar olarak değil, her türlü sömürüye, dayatmaya boyun eğen kullar olarak yetiştirilmesini beraberinde getirmektedir.

Bütün bunlar, bu okulların kapatılması talebini de kapsayan laiklik ve aydınlanma mücadelesinin, işçi sınıfının sömürüye, eşitsizliklere ve yoksulluğa karşı verdiği gelecek kavgası için de yaşamsallığını ortaya koymaktadır.

"İmam hatip okulları kapatılmalıdır" talebinin 1 Mayıs'la tekrar güçlü bir şekilde gündeme girmesi bu bağlamda da oldukça anlamlıdır. Bugün fiili olarak laiklik ayaklar altında çiğnenirken, anayasadan da çıkarılmak istenmekte, Türkiye'nin bir İslam Devleti olarak ilan edilmesi yolunda nabızlar yoklanmaktadır. İşçi sınıfının bu ülkenin geleceğinde yer almasından umudu kesenler, laiklik ve aydınlanma kavramlarını sulandırarak özgürlükçü/gerçek laiklik gibi kavramlarla ele alır ve imam hatiplerin kapatılması gibi son derece meşru bir talebe halkın inançlarıyla karşı karşıya gelmemek gibi gerçek dışı argümanlarla sırt çevirirken, 1 Mayıs'ta pankartı taşıyanların komünistler olması tesadüf değildir. Elbette pankartla birlikte gündeme giren talebin karşısında ortaya çıkan rahatsızlar korosunun bileşiminin de tesadüf olmadığı açıktır.

İstanbul'da henüz alana girerken karşı cephe kendisini göstermiş, Tayyip-Emine Erdoğan çiftinin pankartta yer alan resimlerinin kesilmesiyle pankart alana girebilmiştir. Pankart görselinin sosyal medya üzerinden hızla yaygınlaşarak 1 Mayıs alanlarının dışına da taşması gericiilerin düğmeye basılmış gibi harekete geçmesini de beraberinde getirmiştir.

TADINIK YÜZLER

AKP milletvekili Şamil Tayyar'la, AKP gazetecisi Fatih Tezcan pankartı hedef göstererek Saray'a selam göndermekte gecikmemiştir. AKP döneminde yüzde binlerle ifade edilen büyüme oranlarıyla "örgütlenme" rekorlarını altüst eden yandaş sendika Eğitim Bir Sen'in eski başkanı, yeni AKP milletvekili Ahmet Gündoğdu, "Ey faşistler, sevinin imam-hatipler her akşam kapatılıyor. Çatlayın, ertesi gün yenileriyle birlikte yeniden açılıyor" diyerek kendince yaptığı espiyale tartışmaya katılmıştır. Çocuklara yönelik cinsel istismar tartışmalarıyla gündemde olan Ensar Vakfı'nın Bitlis şubesinin "Bunların derdi işçi hakları değil her fırsatta İslam'a olan nefretlerini kusmak" ifadeleriyle rahatsızlar korosunda yerini alması ayrıca manidar olmuştur. Mahallenin eski delikanlısı Ahmet Hakan ise köşesinde pankarta "Bu pankarta şiddetle itiraz ediyorum" başlığı altında yer açmış, sunduğu nasihatlerin ardından kapatılma talebini dile

getirenlere yönelik olarak "Ki işte burada yollarımız ayrılır" ifadelerini kullanmıştır. Neyse ki pankartı taşıyanların yolları Hakan'la hiçbir zaman kesişmemiştir. Belli ki Hakan solculara "laiklik mücadelesinde sınırları gösterme" doğrultusunda bir uyarı yapmaktadır.

Rahatsızlar korosunun ana söylemlerinin "mesele işçi hakları değil" ve "İslam düşmanlığı yapıyorlar" gibi çarpıtmalarla şekillenmesi de, gericiilerin bilindik reflekslerini sürdürdüklerini ve çarpıtmalarını gösterirken, esasında ilericiilerin de mücadele hattını nereye kuracaklarının ipuçlarını taşımaktadır. İmam hatiplerin kapatılması talebi de içinde olmak üzere, gericiliğe karşı verilen mücadele tam da işçi sınıfının kurtuluş mücadelesiyle ilişkili olduğu ve konunun din düşmanlığıyla hiçbir alakası bulunmadığı için, 1 Mayıs'ta açılan pankart gericiilerin zayıf karnına oldukça sert bir şekilde dokunmuştur.

Öyleyse bir kez daha altını çizmekte, bugün imam hatiplerin kapatılması talebini daha yüksek dile getirmekte fayda var. Evet talebimiz bu okulların kapatılması, imam hatip olarak çalışan ihtiyacının karşılanması amacıyla verilen eğitimin yüksek okul düzeyine çekilmesidir. Mevcut imam hatip okulları meslek insanı yetiştirmek amacıyla değil, bugün AKP'nin temsil ettiği gerici rejimi geleceğe taşımak için dinci gençler yetiştirmek amacıyla varlıklarını sürdürmektedir. Amaç laik eğitimi tamamen bitirmek, tüm okulları imam hatipleştirmektir. Mesele bu kadar açıkken bu okulların kapatılması talebi de o kadar gerçek ve meşrudur.

Emekçilerin karanlığa, çocuklarımızın geleceksizliğe ihtiyacı yok. İhtiyacımız olan aydınlık ve çocuklarımız için eşit ve özgür bir gelecek. Ve imam hatiplerin kapatılması talebi, gericiliğe karşı aydınlanma mücadelemizde tek değil, ama önemli uğraklardan birisi.

■ Onur Seçkin

İmam Hatip Ortaokulu (İHO)		
Eğitim Yılı	Öğrenci Sayısı	Okul Sayısı
2012-2013	94.467	1.099 (730'u bağımsız, 369'u İHL bünyesinde)
2013-2014	240.015	1.361 (946'sı bağımsız, 415'i İHL bünyesinde)
2014-2015	385.830	1.597 (1.219'u bağımsız, 378'i İHL bünyesinde)
2015-2016	524.295	1.961 (1.622'si bağımsız, 339 İHL bünyesinde)

İmam Hatip Liseleri (İHL)		
Eğitim Yılı	Öğrenci Sayısı	Okul Sayısı
2002-2003	71.100	450
2003-2004	90.606	452
2004-2005	96.851	452
2005-2006	108.064	453
2006-2007	120.668	455
2007-2008	129.274	456
2008-2009	143.637	458
2009-2010	198.581	465
2010-2011	235.639	493
2011-2012	268.245	537
2012-2013	380.771	708
2013-2014	474.096	854
2014-2015	668.381 (121 938 Açıköğretim)	1.017
2015-2016	677.205 (121 335 Açıköğretim)	1.149

Liberaler Erdoğan'ı nasıl sansürledi

Yeni Türkiye mahkemelerde kuruluyor deseler yeridir. Rejim sizi öğütmeye karar verdiyse adliyelerin yerini bilmeme şansınız pek yok. Son örnek Cumhuriyet Gazetesi yazarları Ceyda Karan ve Hikmet Çetinkaya'nın aldığı cezalar. Charlie Hebdo saldırısının ardından köşelerinde yayınladıkları karikatürler nedeniyle Karan ve Çetinkaya'ya 2'şer yıl hapis cezası verildi. Hafıza unutmakla maluldür, hatırlatılm...

İki gazeteci de köşelerinde Charlie Hebdo'nun saldırı sonrasındaki ilk kapağını yayınlamışlardı. Kapaktaki karikatürde yine Hazreti Muhammed hicvedilmişti. Charlie Hebdo saldırısında ölenler için üzülen peygamberin gözlerinden yaş akarken, elinde saldırıyı protestonun sembolü olan "Je sui Charlie-Ben Charlie'yim" afişi vardı.

Bu kapak, İslamcı kesimi insanların katledilmesinden daha fazla öfkelenirdi. Yoksa cumhurbaşkanının kızları Esra Albayrak, Sümeyye Erdoğan, oğlu Bilal Erdoğan, damadı Berat Albayrak, danışmanı Mustafa Varank'ın da aralarında olduğu 1280 kişi, tek bir davanın şikayetçiler listesinde toplanabilir miydi?

Biz sorumuzu başka bir şekilde soralım...

Hazreti Muhammed yaşasaydı Charlie Hebdo saldırısı için gözyaşı döker, "ben Charlie'yim" der miydi? Yoksa Charlie Hebdo'yu basarak 12 kişiyi öldüren saldırganların Allah yolunda cihat yaptığını mı söylerdi?

İSLAMCI KAYNAKLARDA HİCİVCİLERİN CEZASI

Yanıtını ben de sizin gibi bilmiyorum. Safça bir merakla, İslamcıların başvurduğu kaynakları karıştırdığımda onların yanıt verdiğini gördüm.

Elbette İslam'ın ilk yıllarında bugünkü gibi tartışılan karikatür yoktu. Ancak hiciv vardı. Ve genellikle ozanlar şiirleriyle icra ediyordu.

Hazreti Muhammed hakkında ağır şiirler yazan Medinelî Esmâ'yı, İslamı kabul eden akrabası Ömeyr öldürdü. Dine karşı hicivler yazan Yahudi ozan Ka'b ibni Eşref'i bekleyen sonda da başının gövdesinden ayrılması vardı.

Liste uzayıp gidiyor. İslamcı kaynaklar bu İslam karşıtı hicivcilerin hikâyelerini tekdirle uslananlar, hakkı kötek olanlar ve ölümle cezalandırılanlar olarak sınıflandırıyor. Örneğin kızıl sakallı Hasan, kötekle uslanan hicivcilerden biri.

Bu yazarların arkasında olup olmadıklarını anlamak için sıcağı sıcağına çeşitli cemaat ve tarikatlerden tanışıklık-

ları aradım. Hemen hepsi asrı saadette peygambere ya da dine dil uzatan sözlerin cezasının ölüm olduğunu anlattı. Kimi dönemin koşullarından bahsedip bugün başka cezalar verilebileceğinden bahsetti, kimi ise ölüme kadar şiddeti her aşamada artan cezalarla geçilen yollarla cezayı kabul edilebilir hale getirmeye çalıştı. Sonuçta hemen hepsi 2006'dan 2015'e kadar 9 yıl boyunca Hazreti Muhammed'i hicveden Charlie Hebdo'nun 14 asır önce de cezasının ölüm olacağına hemfikirdi. Charlie Hebdo'yu basan İslamcı militanların da kurşunlarla kustukları kinin beslendiği menkıbeler bunlardı.

Kısacası "kindarlık" konusunda bizdeki tarikatçılarla, eli silahlı cihatçılar aslında aynı fikirlere sahip. Sadece "yol ve yöntem" konusunda, siz bunu "iktidarın fethi" diye de okuyabilirsiniz, ayrışıyorlar. Haliyle "Hazreti Muhammed Charlie Hebdo katliamına üzüldüğü müydü" sorusuna bir yanıtımız olmasa da İslamcıların yanıtı var. Onlar peygamberin Charlie Hebdo'ya üzülmek bir yana ölümlerini onaylayacağını düşünüyorlar. Haliyle Hazreti Muhammed'i "ben Charlie'yim" yazan afişle karikatüristler için ağlarken gösteren çizime daha çok itiraz ediyorlar. Mahkeme kapılarına yığılıyorlar. Katliamcılardan çok Cumhuriyet'in yazarlarının dini lekelediklerini düşünüyorlar.

ERDOĞAN'IN SANSÜRLENEN KONUŞMASI

Aslında "kabahatin çoğu senin canım kardeşim" diyerek bu "kindar" hikâyeyi şöyle tamamlayalım...

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 4 yıl önce tarihe geçen "dindar ve kindar nesil" sözleri aslında kendisine ait değil.

Sabah gazetesinin tanıklığına dayanarak şöyle anlatalım...

Erdoğan, AKP gençlik kolları kongresinde yaptığı o konuşmaya hazırlanırken kızı Sümeyye'ye dönüp, "Kızım aşağıdan şu Çile'yi getirsen de üstadın o gençlik şeyi var ya" dedi. Sümeyye Erdoğan da babasına, "Gençliğe Hitabe mi?" diye sordu. Erdoğan'ın "Evet" demesi üzerine, Sümeyye Erdoğan kitabı babasına getirdi. Erdoğan da Necip Fazıl'ın Atatürk'üne rakip olan "Gençliğe Hitabe"den o satırları okudu: "Dininin, dilinin, beyninin, ilminin, ırzının, evinin, kininin, kalbinin dâvacısı bir gençlik..."

Erdoğan, Necip Fazıl'dan okumaya devam etseydi bir satır sonra o kindar gençliğin hasretini öğrenecektik: "Halka değil, Hakka inanan; meclisinin duvarında 'Hakimiyet Hakkındır' düsturu-na hasret çeken..." Sorunu Meclis'in

Necip Fazıl Kısakürek

duvarındaki "hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir" sözleriyleydi.

Ertesi gün liberal solcularımız ne yaptı dersiniz?

Erdoğan'ı sansürledi!

Radikal, Erdoğan'ın sözlerini "Altını çiziyorum; modern, dindar bir gençlikten bahsediyorum. Dininin, dilinin, beyninin, ilminin, ırzının, evinin, dâvacısı bir gençlikten bahsediyorum" diye verdi.

Taraf, Erdoğan'ın sözlerinden hiç bahsetmedi.

Milliyet ise "Altını çiziyorum; modern, dindar bir gençlikten bahsediyorum. Dininin, dilinin, beyninin, ilminin, ırzının, evinin, kalbinin dâvacısı bir gençlikten bahsediyorum" diye aktardı.

Liberaler Erdoğan'ı Erdoğan'dan korudular!

Halkın Erdoğan'ın "kindarlığı" ile yüzleşmemesi için her türlü numarayı yaptılar. Sonunda milyonu bulan nüfusuyla imam hatiplerin, sokaklarda tekmeyle gençleri öldüren kindar neslin ve onların içinden çıkarak "laiklik anayasada olmamalı" diyen Meclis Başkanı'nın yardımcısı oldular.

Herkese öğrettikleri tek şey: Bu ülkede liberalerin gözlüğüyle Erdoğan bile okunmaz!

■ Barış Terkoğlu

Babaeski 'okuluna dokundurtmuyor'

Kırklareli'nin Babaeski ilçesi için hayli önemli bir meslek lisesi, yıllardır hizmet verdiği yerinden başka ve daha uygunsuz bir yere taşınmaya, yerine imam hatip açılmaya çalışılıyor.

Taşınmak istenen Gazi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi özellikle civar köylerden gelen çocuklara sunduğu yatılı okul hizmeti, okulun sosyal imkânları nedeniyle kıymetli bir işleve sahip. İlçe halkı AKP'nin özellikle bu vasfından dolayı okulu dönüştürme çabasında olduğunu belirtiyor.

Okul yönetimi ise okula sahip çıkmak yerine Milli Eğitim'in aldığı karar çevresinde velilerle toplantı yapıp onları ikna etmeye çalışınca 27 bin nüfuslu ilçenin ana gündemi imam hatipleştirme ve buna karşı mücadele oldu.

Velilerin itirazı ve Babaeski halkının tepkisi hızla büyüyor. Eğitim-Sen, ÇYDD, DİSK ve Aydınlanma Hareketi velilerle büyük bir toplantı yapıp "okulumu dokunma" adı altında bir imza kampanyası başlattılar. 27 bin nüfuslu ilçede kısa zamanda 5000 imzaya yaklaşıldı. Esnaf ve yurttaşlar işyerleri ve araçlarına "Meslek liseme dokunma" dövizleri asarak tepkilerini gösterdiler.

Velilerin büyük çoğunluğunun imam hatipleşmeye karşı doldurduğu dilekçeler Milli Eğitim Bakanlığı'na gönderildi. Veliler gerekirse hukuki yollara da başvuracaklarını söylüyorlar.

Babaeski'de süreç devam ederken Meclis Başkanı İsmail Kahraman'ın yeni anayasada laikliğin olmaması gerektiğine dair yaptığı açıklamalar, bölge halkının öfkesini daha da artırdı.

Liseliler de okullarına sahip çıkmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Aydınlanma Hareketi ile bir araya gelen liseliler ilçelerinde ki imam hatipleşme adımlarını

İMAM HATİP TARTIŞMALARI HIZLA DEVAM EDERKEN, TÜRKİYE'NİN İLERİCİ BİRİKİMİNİN YÜKSEK OLDUĞU TRAKYA BÖLGESİNDEKİ KÜÇÜK BİR İLÇEDE GERİCİLİĞE KARŞI MÜCADELE HIZLA BÜYÜYOR.

ve AKP'nin laiklik karşıtı çıkışlarını protesto eden bir eylem yaptılar.

AKP'nin bu ilçede işi o kadar da kolay görünmüyor.

Uğur Akagündüz (Yerel Gazeteci)

Özellikle atölyeleri, spor alanı ve öğrenci yurdu ile dikkat çeken Gazi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Babaeski ve çevresi için çok büyük önem taşıyor. Babaeski dışından gelen öğrencilerin yurtta kolaylıkla kalabilmeleri, boş zamanlarında spor alanlarından yararlanabilmeleri ve mesleki eğitimin temel altyapısı olan atölyeler, okulun cazibesini artırıyor.

Babaeski'nin mesleki altyapısını oluşturan ve ara eleman ihtiyacını karşılayan en önemli kurum olan Gazi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin kapatılmaması için Babaeski halkı imza kampanyası düzenliyor ve toplantılar düzenleyerek tepkisini gösteriyor. Babaeski'deki her yaşta insan, okulun kapatılmaması için gönüllü olarak çalışma yapıyor. Tüm bunlarla birlikte Babaeski halkını Gazi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi velileri de destekleyerek okullarına sahip çıkıyorlar. Binlerce imza toplandı ve binlercesi de toplanmaya devam edecek. Babaeski halkı okulundan vazgeçmeyecek ve hiçbir zaman boyun eğmeyecek. Aydınlik geleceğimiz çocuklarımız için elimizden geleni yapacağız. Trakya, Türki-

ye'nin her zaman aydınlık yüzü olmuştur, olmaya da devam edecektir.

Namık Kemal Akın (Cem Vakfı ve ADD Yönetim Kurulu Üyesi)

Şu anda Babaeski'de imam hatip açılmasıyla birlikte çağdaş bilime dayanan eğitimin köreltilerek, iktidarın kindar ve dindar nesil yetiştirme projesi uygulanmaya çalışılıyor. Bu uygulamalar gerici, kendilerine has, biat eden, dünya ve ülke gerçekliğinden uzak, çağdaş ülkelere yakışmayan medeniyetin dışında bir toplum yetiştirmek amacıyla, emperyalist devletlerin sömürü düzenine hizmet etmektedir. İmam hatipler ne ülkeye ne de Babaeski'ye fayda getirmez. Babaeski halkı da bu durumu kabullenmez.

Ercan Eren (Eğitim-Sen temsilcisi)

Türkiye'de tüm eğitim kurumlarında tektipleştirme var. Ama bu konuda iktidarın arka bahçesi olarak gördüğü imam hatip okullarında daha hassaslar. İktidar halk istiyor yalanı ile imam hatip açıyor. Bu kadar imam hatip mezununu istihdam etme şansları yok. Bu öğrencilerin mezun olup iktidarın militan kadrosu olacakları açık bir durum. Bu karar kesinlikle ihtiyaçtan değil bunun siyasi bir karar olduğu gayet açık. Özellikle Babaeski'nin köklü bir meslek lisesinin seçilmesi ise rastlantı değil diye düşünüyorum. Yurdu, spor kompleksi ve geniş arazisi olan bir okulu tercih ediyorlar. Babaeski halkının böyle bir talebi yok. Karar Milli Eğitim Komisyonundan geçmeden direk valilik kanalıyla üç gün içinde direk MEB bakanının önüne götürülüp imzalanıyor. Biz de buna karşı Eğitim-Sen olarak itiraz dilekçesi ve imza topluyoruz ve konuyu İdare Mahkemesine taşıyacağız.

Mehmet Alpüren (Gericiliğe Karşı Aydınlanma Hareketi)

Ülke genelinde olduğu gibi Babaeski'de de gerici baskılara boyun eğmeyeceğimizi haykırıyoruz. Meslek lisemizin kapatılıp yerine imam hatip lisesi açılması yönündeki çalışmalar, gerici İsmail Kahraman ve Babaeski'deki uzantılarının müşterek çalışmalarıdır. Bunun Babaeski'de yapılması mümkün değildir. Babaeski halkı aydınlıdır ve gençliği bu uygulamaya asla boyun eğmeyecektir.

1 Mayıs'ta alanlara kızıl renk çalındı!

İSTANBUL

AKP diktatörlüğünün kanunsuz ve hukuksuz Taksim yasağı bu yıl da devam etti. 1 Mayıs kutlamaları bu yıl, Bakırköy halk pazarının kurulduğu meydana yapıldı. Katılım önceki yıllara göre düşük olsa da, emekçiler siyasi iktidar karşısında boyun eğmeyeceklerini gösterdi ve meydanı boş bırakmadı.

Saygı duruşu ve Enternasyonal marşıyla miting başladı. Sonra mitingin düzenleyici kurumları adına kürsüden konuşmalar yapıldı.

Alandaki en kalabalık kortej Komünist Parti'nin korteji oldu. Komünist Parti mitingin sonunu beklemeden alandan ayrıldı ve kendi sözünü kendi kurduğu kürsüde söyledi. Miting

alanına yakın kurulan kürsüde konuşan Komünist Parti MK üyesi Mehmet Kuzuluğil şöyle konuştu:

"Bir gideriz, bin geliriz, sınıf savaşımı, mücadele devam eder. Kendisini ölümsüz zanneden piyonlarsa, saraylarında tir titreyerek giderler. ABD emperyalizmine hizmette sınır tanımayan, kendisini ABD emperyalizminin tehdit ettiğini iddia ediyor. Bu yobaza ancak yuh deriz. Ortadoğu'da gerici güçleriyle, Suudi şeyhleriyle, İsrail yobazlarıyla birlikte Ortadoğu'yu kan gölüne çevirmiş bir adam halkı tehdit ediyor, buna hadi oradan denir. İşin özü şu; bugün bir çete çatırıyor, bir çete öyle çatırıyor ki görev verdiği insanlar

niçin görev aldığından emin değiller. Diktatörün görevlisi olarak görev yapanlar, bu yanı giderse kim bilir başımıza neler gelir diyorlar, böyle düzenin artık çivisi çıkmış demektir."

İşçi sınıfının boyun eğmeyeceğine dikkat çeken Kuzuluğil, sözlerini şöyle sonlandırdı: "Bugün bizim için kutlu olsun ve diktatörle çetesine şimdilik geçmiş olsun. Türkiye işçi sınıfı boyun eğmez, Türkiye işçi sınıfı susmaz. Sen korkutursun bir kısmını eve kapatırsın, senin sarayında titremen kadar korkmaz onlar, bunu öğreneceksin. Sağlıkçılar, öğretmenler, kamu emekçileri, işçiler, Türkiye işçi sınıfı bayramımız kutlu olsun. Hepimize kolay gelsin."

ANKARA

Ankara 1 Mayıs bu yıl Kolej Meydanı'nda yapıldı. Miting öncesi 1 Mayıs tertip komitesi 10 Ekim'de hayatını kaybeden yurttaşlar için Ankara Garı'na anma ziyareti gerçekleştirdi, karanfil bıraktı.

Miting, saygı duruşu ve 1 Mayıs marşıyla başladı. Türk-İş'in ardından DİSK temsilcisi konuşma yaptı, "İnsanca yaşamak, güvenceli yaşamak istiyoruz, çocuklar, insanlar ölmesin istiyoruz" dedi. Alanda Komünist Partililer "Şeriat, faşizme, karanlığa geçit yok" ve "Yağma yok sosyalizm var" sloganları attı.

Komünist Partililer "Hırsız, katil Erdoğan" sloganlarına Yüksel Caddesi'ne yürüdükten sonra parti binası önünde kısa bir konuşma yapıldı.

AKP'ye, Erdoğan rejiminin her türlü baskısı ve yıldırma yöntemlerine, hükümetin türlü provokasyon girişimlerine, aylardır ülkenin çeşitli kentlerinde halkı terörize eden canlı bombalara rağmen, 1 Mayıs'ta emekçi

halk, işçiler, öğrenciler, aydınlar, sanatçılar sokaklarda, meydanlarda, kortejlerdeydi.

İstanbul, Ankara ve İzmir başta olmak üzere büyük kentlerde, pek çok ilde yapılan eylemlerle, yürüyüşlerle "İşçi sınıfı diktatöre, yobaza, sömürücüye

boyun eğmez" vurgusu yapıldı. 1 Mayıs'ın "birlik," "mücadele" ve "dayanışma" günü olduğu, işçi sınıfı tarafından gözler önüne serildi.

Komünist Parti de, 1 Mayıs yürüyüşlerinde bu yıl daha da kitlesel daha da coşkulu daha da dinamik bir biçimde var olarak "Türkiye'nin Komünist Partisi" olduğunu bir kez daha kanıtladı.

İZMİR

İzmir'de bu yılki 1 Mayıs'ın adresi yine Gündoğdu Meydanı oldu.

Komünist Parti korteji ise Cumhuriyet Meydanı'nda bulundu. Geçen yıla göre çok daha kitlesel bir şekilde 1 Mayıs'a katılan Komünist Parti, oluşturduğu uzun kortejle Kordonboyu'nca yürüdü ve alana girdi. Gündoğdu Meydanı'nda kısa süre kalan Komünist Partililer, alandan ayrılarak Kıbrıs Şehitleri Caddesi'nde "Yağma yok sosyalizm var", "Ülkenin onuru Komünist Parti", "İşçiler partiye, parti iktidara" ve "Yaşasın Türkiye Komünist Partisi" sloganlarıyla yürüdü. Alsancak Nâzım Hikmet Kültür Merkezi önünde kendi kürsüsünü kuran Komünist Parti, sözünü burada söyledi.

Parti adına konuşan Merkez Komite Üyesi Savaş Sarı, "Sermaye bundan sonra daha fazla saldıracak. Komünist Parti, Türkiye'nin her yerinde katıldığı 1 Mayıs mitinglerinde 'İşçi sınıfı vardır ve güçlüdür' demiştir. İşçi sınıfının iktidar iddiası, bu memlekette AKP'nin de, Erdoğan'ın da korkulu rüyası olmaya devam edecektir. Komünist Parti'nin iktidar mücadelesinde hep birlikte omuz omuza olmaya var mısınız?" dedi.

Komünist Parti üye ve dostları hep birlikte 1 Mayıs Marşı'nı söyledi.

İşçiler partiye, parti iktidara

İstanbul, Ankara ve İzmir'in dışında da Mersin, Antalya, Çanakkale, Edirne, Eskişehir ve Samsun'daki 1 Mayıs kutlamalarına kitlesel olarak katılan Komünist Parti, tüm bu kentlerde atılan "İşçiler partiye, parti iktidara" sloganıyla işçi sınıfının partisi olma ve sosyalist devrim kararlılığını ilan etti.

Örgüt mühim

1 Mayıs'ta sayıların düşmesinin görünürdeki mazereti "terör tehdidi", korkutmadır. Gerçek nedense örgütsüzlüktür. Bilinen sendikalar sınıfın örgütsüzlüğü anlamına geliyorsa, "hoş geldiniz" selamı bile dar ve kör bir pragmatizm tarafından belirleniyorsa, örgüt kortejleri daralıyorsa, korkutma geri püskürtülemez.

1 Mayıs görkemi solun tepe yapmasından kaynaklanmamıştı. 1 Mayıs gerilemesi de politik bir gerilemeyle açıklanamaz.

Örgüt her zamankinden daha önemlidir. Sağlıklı sınıf siyasetinin örgütsel boyutunun güçlü olması gerekir. Türkiye'de bilgi açığı yok. Türkiye'de bilgiyi devrimci aklın ve siyasetin parçası haline getiren örgütlülük açığı var. Bu nedenle solda son birkaç yılda yaşanan tasfiye büyük darbeydi. Liberalleştirilen ve Kürt milliyetçiliğine eklenen solda, tanım gereği örgüt kalmaz. Ne siyasi parti, ne sendika, ne meslek odası, ne demokratik kitle örgütü...

Daha önce asker postasıyla, Özal-Demirel demokrasisiyle (!) atomize edilen toplum, şimdi de yobaz sopasıyla, ne idüğü belirsiz bombalarla sindirilmek istenirken, örgüt çok ama çok önemlidir.

1 Mayıs 2016, Türkiye'nin bir dizi anlamlı merkezinde kızıl boyanmışsa, bu bir şov değildi. Kızıl, örgütlenme çağrısıdır.

Çağrının neye, nereye yapıldığını imam hatip tartışmasına balıklama atlayan medyadaki gerici grup anlamış bulunuyor.

Ne yaptığını bilen örgüt memleketin biricik çıkış kanalını aydınlatmaktadır. Tasfiyeciliğin, örgüt düşmanlığının, milliyetçiliklerin ve liberalizmin karşısında yeni bir örgütlenme sayfası açılmış bulunuyor.

Aydemir Güler'in 4 Mayıs tarihli sol Haber yazısından

KEMAL OKUYAN

Lafı dolandırmay

Bu düzenin değişmesi için mücadele ediyoruz. Bu düzen dediğimiz, sermaye sınıfının egemen olduğu toplumsal sistem. Değiştirmek isteyenler işçi sınıfının, emekçi halkın çıkarlarını savunanlar, sınıfsız-sömürsüz bir dünya kurmak isteyenler.

Son tahlilde iki cephe var. Bugünkü düzenin devamını isteyenler ve bu düzen değişecek diyenler. Geniş bir kesim ise bu düzenden şu ya da bu nedenle şikayetçi, ama bir düzen değişikliğini çeşitli nedenlerle ya istemiyor ya göze alamıyor ya bunu mümkün görmüyor ya da böyle bir şeyi hayal dahi edemiyor.

Bu kesim büyük çoğunlukla emeği ile geçinen insanlardan oluşuyor. Bugün temel sorunumuz, mümkün olduğunca fazla kişiyi, şikayet etmekten çıkarıp mücadeleye yöneltmek ve düzenin değişmesi için irade koyar hale getirmek.

“Şikayet ediyorum, ama düzenin değişmesini istemiyorum” diyenlere sabırla anlatıyoruz: Bu düzen sana gericilik verdi, bağımlılık verdi, her şeyine karışan baskıcı bir yönetim verdi, işsizlik verdi, eşitsizlik verdi, adaletsizlik verdi, cemaat verdi, şişkin elektrik faturası ve kart borcu verdi, cehalet verdi, çürüme verdi, Kürt sorununu verdi, Erdoğan’ı verdi. Geleceğini aldı, özgülüğünü aldı, hatta evlatlarını aldı. Karar senin...

Bugün şikayetçi olanların sayısı çok, düzen değişikliği için “ben de varım” diyenlerin sayısı ise gerçekten çok az.

Bize “önce şikayet etmeyenlerden başlayalım, onlar fazlasıyla yoksul” diyenler oluyor zaman zaman. Yoksul, kandırılmış, çoğunlukla cahil...

Doğrudur, doğrudur da, bu kandırma meselesi biraz karışıktır. Kandırılanların kandırması da söz konusudur ve bayağı derin bir mevzudur bu.

Şikayet edenlerden başlanmalıdır.

Çünkü onların da

büyük bölümü yoksuldur. Ve doğrudur, şikayet edenler için çoğunlukla cahildir diyemiyoruz.

Dememiz mi gerekiyor.

Deliliğe methiye düzülebilir bazen ama cehalete asla!

Önce bugün şikayet edenleri, düzen değişikliği isteyenleri, emeğin cephesine çekmemiz, ikna etmemiz gerekiyor. Zaman aleyhimize işliyor, bu nedenle büyük bir hızla.

Bugün şikayetin öne çıkan başlığı gericilik. Dün “laikliği savunmak sana mı kaldı” diye çıkışanlar, “Türkiye’de din devleti tehlikesi yok” diye ahkâm kesenler bile aydınlanma mücadelesinde öne geçmek için birbirini itiyorsa, bundan rahatsız olmanın anlamı bulunmuyor. Gerçek, somut bir karşılığı var, hem tehdidin hem de direncin.

Kuşkusuz şikayetçi olanların tek derdi gericilik, dinselleşme değil. İşsizlikten, yoksulluktan, ırkçılıktan fena halde dertli olanların da sayısı artıyor.

Ne ki, düzen değişikliği programına çekmek, sosyalizm için örgütlü mücadeleye katılmak için şikayetçi olmak yetmiyor.

Dedik ya, bir bölümü böyle bir olasılığı aklına dahi düşürmemiş.

Aklına düşürenlerin bir bölümü hesap yapıyor. Kazanma şansı var mı diye sorguluyor, risk analizi yapıp neleri kaybedebileceğini listeliyor, korkuyu aşmak için gerekli vicdani enerjinin maliyetini çıkarıyor.

Türkiye’de işçi sınıfının önemli bir bölümünden orta sınıflara, küçümsenmeyecek bir nüfus bölmesi, bilerek ya da farkında olmadan

bu muhakemeyi yapıyor:

Değer mi?

Sistemin borç

ekonomisiyle

çürütücü

dünyada sağ-

ladığı “olanak-

lar”, hedonizme va-

ran bir etki yaratıyor

şikayetçi kesimlerde.

Örgütlenmek

diyorduk; örgütlenme

Türkiye’de artık

sarsmanın ötesinde

Çizim: Ömer Koçağ

“
ÖRGÜTLENMEK
DİYORUZ;
ÖRGÜTLENME
TÜRKİYE’DE ARTIK
SARSMANIN
ÖTESİNDE
ÇARPMAK, DÖNÜŞ-
TÜRMEKTİR.
SÖZÜNÜ
ETTİĞİM KESİM
İÇİN ZAMANA
YAYILAMAZ,
SABIRLA
ÖRÜLEMEZ.
ÇÜNKÜ SİSTEMİN
UMUTSUZLUK,
KORKU VE
HAZCILIĞA
TESLİMİYET-UYUM
YAYAN ETKİSİYLE
YARIŞAMAZSINIZ.
SARSIP O
BAĞLARI BİR
ANDA KOPARMAK
ZORUNDASINIZ.
BİR AN ÖNCE...”

an yazı

Fotograf: Cem Özbek

çarpamak, dönüştürmektir. Sözünü ettiğim kesim için zamana yayılamaz, sabırla örülemez. Çünkü sistemin umutsuzluk, korku ve hazcılığa teslimiyet-uyum yayan etkisiyle yarışamazsınız. Sarsıp o bağları bir anda koparmak zorundasınız.

Bir an önce...

Ekonomik kriz patlamadan.

Çünkü ekonomik kriz patladığında işler değişecek. Bugün şikayet etmeyen kalabalıklarda faşizm için gerekli negatif enerji fazlasıyla ortaya çıkacak. Eğer biz bugün şikayetçiler arasında düzen değişikliği için kendini ortaya koyanların sayısını hızla artıramazsak, yani emekçi halkın içinde omurga görevini üstlenecek örgütlü unsurları yaygın hale getiremezsek, bugün halinden memnun olan AKP kitlesi içindeki sessiz yoksulların, yaşadıkları hayal kırıklığını düzenden değil kendi sınıf kardeşlerinden çıkardığını göreceğiz.

Eğer alternatif bir an önce büyütülmezse...

Evet, bugün iş sahibi işçi kaybedecek şeyi olduğunu düşünüyor. Gırtlığına kadar battığı borç sarmalını çevirme yeteneğini örneğin... Kendini "işçi" olarak görmek istemeyen milyonlarca eğitim, sağlık emekçisi, teknik eleman, ofis çalışanı, avukat şikayet ediyor, ama "belki aradan sıyrabilirim" duygusuyla hareketsizleşiyor. Sıyırma olanağı

kalmadığını anlayan ya da tamamen ümitsiz geniş bir toplamsa şikayetini nereye bağlayacağını bilmiyor, dahası kaybedecek bir şeyi olmasa da bu kez kaybetmekten korkuyor.

Bir kesimin sarsılmaya gereksinimi var. Tek bir hamleyle.

Bir kesimin ise karşı tarafın zayıflığına ikna edilmeye...

Karşı tarafın zayıflığını, "biz onlardan daha güçlüyüz"den ibaret bir goygoyculukla gösteremezsiniz. "Güçlüyseniz neden hep dayak yiyorsunuz" diye sorarlar...

Biz haklıyız tamam.

Kazanacağız tamam.

Tarihsel olarak güçlüyüz tamam.

Birleşirsek, örgütlü olursak çok güçlüyüz bu da tamam.

Ama bunlar kadar önemli olan, karşı tarafın zayıf olması.

Karşı taraf zayıf çünkü kapitalizm kriz üretir.

Karşı taraf zayıf çünkü kapitalizmin krizi yalnızca ekonomik alanda değil siyasal ve ideolojik alanda da ortaya çıkar.

Karşı taraf zayıf çünkü emperyalist dünya tek bir bütün değildir, itler arasında çıkar çatışmaları vardır.

Karşı taraf zayıf çünkü sermaye sınıfı rekabet ve iç çelişkilerden arınmaz.

Karşı taraf zayıf çünkü küçük bir azınlığın egemenliğini, büyük çoğunluğu

kâh uyutarak, kâh aldatarak, kâh bastırarak sürdürmek zorundadır.

Karşı taraf zayıf çünkü kâr arayışı çoğu örnekte akıl bırakmaz.

Karşı taraf zayıf çünkü en basit sorunları dahi çözebilme yeteneğini yitirmiş bir düzeni devam ettirmeye çalışmaktadır.

Karşı taraf zayıf çünkü insanlığın şu ana kadarki birikimini reddederek ayakta kalamaz ama reddetmediğinde de ayakta duramıyor.

Devrimler egemenlerin cephesi sağlam olduğunda gerçekleşmez.

Devrimler düzen çatırdadığında meydana gelir.

Ey umutsuzluğa kapılanlar, kafanızı kaldırın, düzen cephesinin zayıflıkları bilimsel bir doğrudur, düzen cephesinin çatlakları bir fizik yasasıdır, düzenin çatırdayacağı bir kehanet değil gerçekliğin kesin bir parçasıdır.

Yeter ki o zayıflıklardan avuntu çıkarmayın, çatlaklara yerleşip idare etmeyin, çatırdayan bir düzende nasıl yırtarım hesabı yapmayın.

Bakın reisleriyle hocaları arasındaki sürtüşme bir zayıflıktır; onlardan birine yanaşırsan o zayıflık senin de zayıflığına dönüşür; bu sürtüşmeyi düzen değişikliği cephesi için değerlendirirsen onların zayıflığı senin gücüdür.

Umutlu ol, zaman kaybetme.

AKP ve hizipleri...

DÜZEN SİYASETİNİN AKP'YE DARALMASININ ÖNEMLİ BİR SONUCU, AKP İÇİ HİZİPLERİN SİSTEMİN DİĞER AKTÖRLERİNE DOĞRU GENİŞLEMESİ OLMUŞTUR. BUGÜN DÜZEN SİYASETİ, MHP'SİNDEN HDP'SİNE VE CHP'SİNE KADAR AKP'NİN HİZİPLERİNDEN OLUŞMAKTADIR. BU PARTİLER KENDİLERİNİ AKP'SİZ TANIMLAYAMAZ HALE GELMİŞTİR.

AKP düzeni bir statükoya erişemez, sakin limanlara yaşanamaz demistik, öyle de oluyor. Siyasi iktidarı zorlayacak düzen içi herhangi bir unsur olmasa da, kalmasa da bu böyle. Bu sefer birbirlerine giriyorlar. Çünkü kriz, Yeni Türkiye dedikleri ucubenin yapısal sorunlarıyla ilgili. Nedenlerini de orada aramak gerekiyor. Yoksa bu saatten sonra CHP en sert muhalefeti yapsa, HDP AKP'yle yanyana gelmemeye yemin etse bile bunlar AKP'de cirmi kadar yer yakmaz. Yapamazlar orası ayrı ama o tren de çoktan kaçtı zaten. Ama sorun daha derinde, AKP'nin de çözemeyeceği kadar...

Geçtiğimiz hafta Pelikan Dosyası adı verilen ve Erdoğan-Davutoğlu arasındaki çekişmenin perde arkasının ifşa edildiği bir blog yazısı gündeme düştü. Şimdi herkes Reis (Erdoğan) - Hoca (Davutoğlu) arasında hayli şiddetlendiği iddia edilen kavganın nereye doğru evrileceğini merak ediyor.

AKP'nin gazetecilerinden, Doğan Medyasının iktidar mahallesinden son devşirmesi Abdulkadir Selvi bile, çok kulis bilgili ve ihtiyatlı bir isim olarak tanınır, açık açık "AKP'de bu yaz sıcak geçecek" diye yazdıysa, inanmak lazım. Bu sıcaklığın ne kadarı dışarıya yansır, orası ayrı. Zira adı hep 'Reis'e alternatif olarak geçen Arınç, Gül gibi korkakların açıktan bir kavgaya girecek cesaretleri hiç olmadı. Ama belli ki içerisi kayıyor.

Hürriyet'in yani Aydın Doğan'ın sesi sayılan Ahmet Hakan'ın geçen gün "Reis'çi miyiz, Hoca'cı mı?" diye sorup, "şimdilik hiçbir" yanıtını vermesi de erken topa girmek istemediklerini ve kapının tüm ihtimallere açık olduğunu gösteriyor.

HİZİPLER TOPLAMI

Bu tartışma yeni değil. Biz diyelim Gezi, onlar desin Gül'ün Köşk'e yollanması... Çok daha eskilere dayanıyor ve her fırsatta kendine gündemde yer bulabiliyor.

Buraya tekrar döneriz.

Aslına bakılırsa AKP bir hizipler toplamıdır zaten. Bu aynı zamanda bir avantajı bugüne kadar. Türkiye sağının birçok rengini, militan bir İslamcı kadro etrafında ve çıkarlar ilişkisi içinde biraraya getirmeyi başardılar. Bugün DYP'sinden ANAP'ına, Demokrat Partisi'ne kadar, AKP dışında kalan sağın merkez kadroları süreç içinde hep buraya devşirildi. Onlar da tabii, pastanın büyüğünü görüp ricat ettiler. Mustafa Soyulu, Numan Kurtulmuş gibi vaktinde Erdoğan'a en ağır lafları edenlerin, partiye alındıktan sonra baş köşelere oturtulması, eski bir Osmanlı taktiğidir. Padişah, teh-

likeli adamları vezir yapar ki, elinin altında dursun.

Hizip dediysek bu kadarla sınırlı değil; çeşit çeşit cemaatten, yeşilli sarıli sermaye gruplarına, medya merkezlerine kadar... Anlayacağınız çok karışık ve aslında herkes birbirinin kuyusunu kazmakla meşgul.

SAĞIN BÜYÜK KORKUSU

Peki niye dağılmıyorlar?

Birkaç nedeni var, ama önemli bir tanesini hemen kaydedip geçelim: AKP'nin sıradan bir sağ parti olmadığı çok söylendi. Burada pasta büyük ama risk de bir o kadar fazla. Türkiye sağının bu parti tarafından ve tam da sistemin gerekleri uyarınca düzenlenmesi buradaki yığılmayı artırdı. AKP'nin memleketteki karşı devrim misyonu uyarınca "ayarlarla" fazlaca oynaması, siyasetin ülke tarihinde belki de hiç olmadığı kadar toplumsallaşması sonucunu doğurmuştur. Risk bu nedenle büyüktür. Neşteri derine vurdukça biriken öfkenin farkındalar ve "dağılırsak hiç birimizi yaşatmazlar" korkusu, dağılmayı zorlaştırıcı etkenlerden biridir. Bu Gül, Arınç gibi aktörlerin topa açık girmesindeki tutukluluğun da bir nedeni sayılabilir. Türkiye sağı hiç olmadığı kadar korkmaktadır...

Diğer taraftan, bir başka bakış açısıyla, aslında çok fazla dağılırlar. AKP için 14 yıllık tek parti iktidarı denir, ama AKP en az 3 kere kabul ve kadro değiştirmiştir. Burada bir süreklilik de olmakla birlikte içinden en az 3 parti çıkarmıştır. Liberal bir sosyal demokrat pozları takındığı ilk dönem, ekonominin "parladığı" ve muhafazakârlık dozunun arttığı "ANAP" yılları ve açıktan İslamcılık ve otoriter dönem...

İlk dönemin liberal dalgası, sonrası için öne çıkarılan AB süreci ve ekonomideki "Türk mucizesi" ve Ortadoğu'daki taşeronluk, İslamcı yayılcılık... Bunları hepsi sermayenin dönemsel yönelimleriyle uyumlu tercihlerdi ve burjuvazi bazen açıktan bazense

riski siyasilere devrederek cephe gerisinden bu partinin yanında yer aldı.

Hangisi gerçek AKP'dir sorusu çok soruluyor, hatta fabrika ayarlarından bahsediliyor. Şu iyiydi, bu kötü diye isimler anılıyor. Ancak anlaşılmayan şey şu: Bunların hepsidir AKP.

Evdeki hesapsa her zaman çarşıya uymuyor. Onun ceremesini de burjuvalar değil siyasiler çekecek elbette. Şimdi o noktadayız. Sistemin bekasını kendi geleceğine bağlamış bir adam nedeniyle tıkanıklık bir süredir devamlılık kazanmış durumda. Sermaye bu büyük hizmetkârıyla gelgitli bir ilişki içinde. Çözülecektir elbet..

Parantezi kapatacak olursak, AKP içi tartışmaların her tökezlemede su yüzüne çıkmasında şaşırarak bir şey yok. Sitemin bu partiye daraldığı dü-

şünülünce, çözüm de orada aranıyor.

DÜZEN SİYASETİ

AKP içi hizipler tartışılıyor ancak kritik nokta görülmezse, çıkar çatışmalarının, güncel polemiklerin içinde boğulup yolun kaybedilmesi çok muhtemel. Daha kötü olan ise buradaki pürüzlerden memleket adına umut devşirmeye çalışmak...

Düzen siyasetinin AKP'ye daralmasını önemli bir sonucu, başta bahsettiğimiz AKP içi hiziplerin sistemin diğer aktörlerine doğru genişlemesi olmuştur.

Bugün düzen siyaseti, MHP'sinden HDP'sine ve CHP'sine kadar AKP'nin hizipleri durumundadırlar. Her birisinin AKP içinde umutla baktığı, işbirliğini gözettiği bir kanat, isim, blok mevcuttur. Bu partiler kendilerini AKP'siz tanımlayamaz hale gelmiştir. Koordinat sisteminin

merkezinde AKP var, diğer aktörler onun hangi noktasına ne kadar mesafede olduklarına göre tanımlanmaktadır.

Pelikan Dosyası adıyla ifşa edilen Erdoğan-Davutoğlu arasında çatışma başlıklarına bakılınca ne demek istediğimiz daha rahat anlaşılacaktır.

Mesela Hakan Fidan konusu. Buna göre Davutoğlu Fidan'ı siyasette görmek istemiş, Erdoğan kara kutusunun kendinden uzaklaşmasını tehlikeli gördüğünden buna engel olmuştur. İmralı notlarından HDP'nin ve Öcalan'ın, Fidan'a ne kadar güvendiği biliniyor. Hatta Sırrı Süreyya Dışişleri Bakanlığını yakıştırmıştı. Şimdi adı tasfiye listesinde geçen Yalçın Akdoğan gibi Dolmabahçe Mutabakatı'nın merkezinde duran bu isimler, sürecin devam etmesinden yanaydı. Erdoğan taş koyana kadar... HDP'nin Kürt illerinde 7

**NEŞTERİ DERİNE
VURDUKÇA
BİRİKEN ÖFKENİN
FARKINDALAR
VE "DAĞILIRSAK
HIÇ BİRİMİZİ
YAŞATMAZLAR"
KORKUSU,
DAĞILMAYI
ZORLAŞTIRICI
ETKENLERDEN
BİRİDİR. BU
GÜL, ARINÇ GİBİ
AKTÖRLERİN
TOPA AÇIK
GİRMESİNDEKİ
TUTUKLUĞUN
DA BİR NEDENİ
SAYILABİLİR.
TÜRKİYE SAĞI HIÇ
OLMADIĞI KADAR
KORKMAKTADIR...**

Haziran sonrasında yükseltilecek savaşın tek sorumlusu olarak Erdoğan'ı tarif etmesi ve sürece dönülmesi gerektiğini her fırsatta dile getirmesi AKP içindeki bu ekipten bağımsız düşünülemez. Pelikan Dosyası'nda bu mesele ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır: Hoca, Reis'in 10 seneden fazladır ince ince işlediği çözüm sürecinin kaymağını yemek ister. Dolmabahçe'de HDP'lilerle Yalçın Akdoğan, Efgan Ala ve Mahir Ünal bir araya gelir. Fakat asıl konuşan taraf HDP'dir.

Kısaca HDP her zaman AKP içinde işbirliği yapabileceği bir odak aramış, Erdoğan dahil bunu bulduğu zamanlar da olmuştur. Buradan HDP'nin Erdoğan ile ipleri geri dönülmez şekilde attığı sonucu çıkmamalıdır. Türkiye'de, biraz uzanarak Ortadoğu'da, kimsenin kimseyi kökten silmek gibi bir lüksü olamıyor.

Diğer tarafta CHP var. 7 Haziran sonrasında Davutoğlu ile bir hükümet kurmak ve Erdoğan'ı safdışı bırakmaya çalışmak için elinden geleni yaptığı biliniyor bu partinin. Pelikan Dosyalarında bu süreç de ele alınmış. Yine bu dosyada yazıldığına göre "(7 Haziran öncesi Davutoğlu) Başkanlık meselesini neredeyse ağzına hiç almamıştır seçim kampanyalarında. Koalisyon hükümetinden başkanlık sistemine 'olur' vermesini beklemek imkansız olduğu için hoca 'koalisyon da koalisyon' diye tutturur. Seçimden hemen sonra 'başkanlığı getirmek istedik, halk yetki vermedi' açıklaması yapar.

Davutoğlu'nun aslında koalisyon istediği ancak Erdoğan tarafından engellendiği CHP tarafından da sıkça dile getirildi. Bu partinin ılımlı bir AKP olma, Erdoğansız bir AKP'yle ortaklık çabası hiç bitmiyor.

MHP'ninse AKP'nin stepnesi olduğu artık kimse için yeni bir bilgi değil. AKP her zora düştüğünde MHP imdadına yetişiyor; savaşa savaş, gericikse gericilik...

SEÇ BEĞEN AL

AKP elinin daha rahat olduğu yıllarda ihtiyacına göre bu partilerden birini seçip, gerektiğinde geri koymak suretiyle sürekli değişen bir ittifak politikası sürdürmüştür. KCK, Ergenekon, Kürt savaşı vs... Bunların her birisine uygun partneri seçip, işini görüp bırakmıştır.

Şimdi durum daha karışık. O günlerde merkezi olarak Erdoğan tarafından belirlenen ittifaklar, bugün iç çekişmeler nedeniyle gizli kapaklı mücadele konusu haline gelmiştir. Ve baş ağrıtabilmektedir.

Ancak düne kıyasla bugün daha net olan bir şey varsa, o da AKP'li yıllarda tüm kimliklerini kaybederek kendini bu parti üzerinden tanımlamaya başlayan düzen aktörleri nedeniyle ülke siyaseti koca bir AKP hizipleri toplamı haline gelmiştir.

Mücadele edilecekse, her yere sirayet eden bu irinin tamamen temizlenmesi için mücadele edilmelidir. O da AKP ile sınırlı bir şey değildir artık.

FABIAN ESCALANTE'YLE "DEVİRİMİN KORUNMASI" ÜZERİNE -1

Küba Devrimi'nin görünmeyen savaşı

DEVİRİMİN ÖNDERLERİNİ KORUMAKLA GÖREVLİ FABIÁN ESCALANTE'NİN EŞSİZ DENEYİMİNDEN ÇIKARDIĞI EN ÖNEMLİ SONUÇ, HALK KİTLELERİNİN DESTEĞİNİ GÖREBİLMEK, BUNU DEVRİME ÇEVİREBİLMEK. "BAŞLANGIÇTA NE BİR DENEYİMİMİZ VARDI NE DE DÜŞMANIN ÜSTÜN TEKNİK DONANIMIYLA BAŞ EDECEK SİLAHLARIMIZ. HALKIN BİZE 24 SAAT VERDİĞİ DESTEK OLMASAYDI BU SALDIRILARLA BAŞ EDEMEZDİK" DİYOR ESCALANTE. NE KADAR ÖĞRETİCİ!

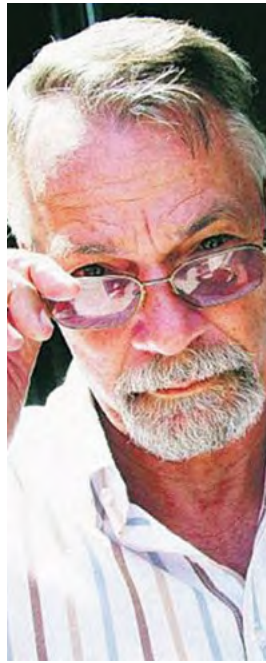
Küba Devrimi'nin pek bilinmeyen yanlarından biri de, bin dereeden su getirilip üzerinin örtülmeye çalışıldığı fakat devrimci kadroların kılı kırk yaran araştırmaları, inatla peşine düşmeleri sayesinde bir bir ortaya çıkartılan, çoğu mide bulandıran, kimi de tüyleri diken diken eden, "Artık bu kadarı da olmaz!" diye isyan ettiren ABD tekellerinin mafya destekli gizli servis komplolarıdır. Bunların çok büyük bir bölümü, devrimi durduracağı "tespiti"yle doğrudan devrimin lider kadrosuna ve Fidel Castro'nun şahsına yönelik suikast girişimleridir.

Bu savaş aynı zamanda da emperyalizmin, devrimi, halk hareketlerini kavrayabilmekten ne denli uzak olduğunu gösteriyor. Elbette ki emperyalizmin bu zaafı sosyalistlerin elindeki en önemli koz, devrimcilerin haklılıklarına güç veren ayrı bir gerçeklik. Kişilerin kutsallaştırılması, örgütlülüğün küçümsenmesi, kitlelerin taleplerinin, hak mücadelelerinin küçümsenmesi nesnel olarak devrimin önünü açıyor, halk tarafından sahiplenilmesinin temelini oluşturuyor.

Fabián Escalante'nin eşsiz deneyiminden çıkardığı en önemli sonuç, halk kitlelerinin desteğini görebilmek, bunu devrime çevirebilmek. "Başlangıçta ne bir deneyimimiz vardı ne de düşmanın üstün teknik donanımıyla baş edecek silahlarımız. Halkın bize 24 saat verdiği destek olmasaydı bu saldırılarla baş edemezdik" diyor Escalante. Ne kadar öğretici!

Mart ayı başında Türkçe çevirisi de çıkan "Fidel Castro'yu Öldürmenin 634 yolu: Executive Action" adlı kitabın yazarı Fabián Escalante'yle Havana'da görüşüyoruz. Görüşmemize, Latin Amerika'nın önemli yayın organlarından, "Resumen" dergisinin Küba editörü Javier Salado Villacın tercümanlık yapıyor. Javier, görüşmenin sonunda aktardığımız anekdotu da anlatarak yazar hakkında bilgilenmemize katkı sağlıyor.

Fabián Escalante Font, son derece mütevazı bir kişi. Devrim önderlerinin yaşamlarından sorumlu olmak gibi bir yükü 36 yıl omuzlarında taşıyan sanki o değilmişçesine anlatıyor yaşadıklarını. Elbette her devrimcinin üstlendiği görevin türüne özgü farklı derecelerde sorumlulukları vardı, vardır. Devrim, bu sorumlulukların bir arada, örgütlü ve koordineli yürütülme-

FABIÁN ESCALANTE, SOSYALİST DEVİRİMİN İNSAN YAŞAMINA KATTIĞI SAĞLIK VE ÖZGÜVENİN ADETA SOMUT BİR SİMGESİ; 76 YAŞINA RAĞMEN OLDUKÇA DİNÇ.

sinin bir sonucudur. Ancak Fabián'ın ki diğer tüm sorumlulukların sanki bir kat üzerinde gibi. Çünkü, yukarıda da belirtildiği gibi aslında, doğrudan Devrim'in korunmasından sorumlusunuz. Önderlerin yaşamları her ne denli kritik, kilit öneme sahip olsa da, sonuçta düşmanın hedefinde kişiler değil, Devrim'in kendisi yer alıyor.

Fabián Escalante, sosyalist devrimin insan yaşamına kattığı sağlık ve özgüvenin adeta somut bir simgesi; 76 yaşına rağmen oldukça dinç. Sanki Kübalıların tüm ortak özelliklerini şahsında toplamış; uzun boyu dışında. Konuşmasını ince esprilerle süslemeyi hiç ihmal etmiyor. Kendinden son derece emin, sakini bir ses tonuyla konuşuyor. Hafızasıysa benim diyen gençlere taş çıkartacak denli berrak. O konuştuğunda Küba Devrimi'nin Küba halkınca nasıl benimsendiği, ne şekilde yükseldiği, bugüne nasıl geldiği daha iyi anlaşılıyor. "Fidel Castro'yu Öldürmenin 634 Yolu"na ışıl ışıl yansıyan Devrim'in sağlam temeli, bir kez de bu büyük "eser" in neferlerinden birinin ağzından pekişiyor:

Kitabınızda, 1940'da Havana'da doğmuş olduğunuz yazılı. Bundan sonra 20 yıllık bir boşluk var; yani, gizli göreve atanmanıza kadarki yaşamınızdan hiç söz edilmemiş. Bize yaşamınızın ilk yıllarından bahsedermisiniz?

Ben, komünist bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldim. Ailenin büyüklüğü, dedelerim, İspanyol sömürgecilğine karşı savaşımış kişilerdir. Bu nedenle de bütün çocukluğum, bu mücadelelerle, savaşlarla, ülke tarihiyle ilgili konuşmalara, tartışmalara tanık olmakla geçti diyebilirim.

Çünkü atalarım hem sömürgecilğe ve aynı zamanda da sonraki yıllarda kapitalizmin ortaya çıkarttığı faşist diktatörlüklere karşı fiilen savaşanların arasında yer alan kişilerdi. 1953'te, ortaokula başladığım yıllarda, bu okullarda örgütlenmiş olan bir terörist, yani öyle denmekteydi, bir gençlik grubuna katılmıştım. Altı ay kadar onlarla birlikte oldum. Daha sonra da, Sosyalist Parti'nin

gençlik örgütü olan, Genç Sosyalistler'e üye oldum. Genç sosyalistlere, Sosyalist Parti'nin gençlik örgütü olan gruba katıldığım da siyasi bilincim gelişmeye başladı...

Yanılmıyorsam bu parti, Komünist Parti'nin kapatılmasından sonra yerine kurulmuş olan parti; yani, Küba Komünist Partisi'nin devamı...

Evet. Komünist Parti 1952'de kapatılıp yasaklandıktan sonra komünistler bu partiyi kurdu. Tam adı, Popüler Sosyalist Parti (*Partido Socialista Popular-PSP*). Genç Sosyalistler, bu partinin gençlik kollarına verilen addı.

Parti örgütlenmesi altında ne tür eylemlerde görev alıyordunuz?

O sıralarda Parti'nin bütün eylemlerine katılmaktaydık. Örneğin önemli bir eylemimiz 1955'teki, Toprak Sahipleri Birliği'nin (*Asociación de Hacendados y Colonos de Cuba*) Havana'daki merkez binası baskınıdır. Bu eylemler sırasında, yani 1959'a kadar dört kez yakalanıp hapsedildim.

Yani, 15 yaşındayken hapishaneyle tanıştınız.

Evet. Son tutuklanmam, 29 Aralık 1958'deydi. İki gün sonra da devrim oldu ve serbest kaldım.

Gerilla savaşı ayları boyunca hep hapisteydimiz?

Evet. Hemen, hemen.

Önce tıpla ilgileniyor, sonra hukuk okuyorsunuz. Daha sonra da kitap yazmaya karar veriyorsunuz. Nasıl oldu bu? Edebiyata, yazmaya ilgi duymadığınız halde?

Bakın bu ilgi değil, bir "kendiliğinden görev" diyelim. Yazmaya emekli olduktan sonra başladım. Küba tarihinin, Küba Devrimi Tarihi'nin bu dönemi, 1960'lar 1970'ler gelecek kuşaklara aktarılmalıydı, unutulup gitmesine izin verilemezdi. Bugünkü gençliğin önemli bir bölümü, bırakın gençliği, yaşlı nüfusun da oldukça ciddi bir bölümü, örneğin "Domuzlar Körfezi Saldırısı" konusunda ne biliyor? Ki bu olay, yakın

tarihimizde ülkemize karşı girişilen en önemli açık askeri işgal saldırısıdır. Bu açık işgal girişiminin yanı sıra emperyalizm 1960'tan başlayarak ülkemize karşı müthiş bir gizli savaş yürüttü. Terörist saldırılar, sabotajlar, suikastlar... Düşmanın düzenlediği bir sürü saldırı... Ben kitaplarımda bunları yazıyorum. Örneğin, Ekim 1962'deki "Füze Krizi!"; Bırakın Küba'yı, dünyada kaç kişi hatırlıyor? Hatırlayanlar ne kadarını biliyor bu krizi? Bilenler olayı yalnızca, Küba'nın çağrısı üzerine Sovyetlerin ABD'ye saldırmak üzere Küba'ya nükleer başlıklı füzeler yerleştirmiş olduğuyla sınırlı sanıyorlar. Bu, elbette ki gerçeğin basitleştirilmesi, tahrif edilmesinden başka birşey değil. CIA'nın, ABD Hükümeti'nin onayıyla 1962'nin yalnızca ilk on ayında Küba'ya karşı, 8 bin 770'ten fazla terörist saldırı gerçekleştirmiş olduğundan kimsenin haberi yok.

"Sekiz bin yedi yüz"den fazla?

Evet, aynen öyle. Hiç abartısız. Kaç kişinin bundan haberi var bugün? Dolayısıyla bunları bilmeden Küba'nın neden Sovyet füzelerini topraklarına kabul ettiğini anlamak tabii ki olanaksız. Bununla ilgili ayrı bir kitap yazdım: *Operasyon Mangoose*.

Sizin Türkçeye çevirmiş olduğunuz, "Fidel Castro'yu Öldürmenin 634 Yolu" adlı kitabımda da bahsi geçiyor, biliyorsunuz. Bu ad, ABD tarafından füzelerle karşı girişilen operasyona CIA'nın taktığı ad. Yalnızca eylemleri değil propagandayı da içeriyor. Bir diğer örnek de hemen hemen herkesin bildiği, ABD Başkan'ı Kennedy'nin 1963'te bir suikasta kurban gitmesi olayı. Ancak yine hiç kimsenin bilmediği, 1963'ün ABD tarafından Küba'ya girişilmiş olan terörist saldırıların zirve yaptığı bir yıl oluştu. Yine 1970'li yıllar ABD'nin bütün dünya yüzeyinde, "WAVE" kod adını verdikleri saldırıların süreklilik kazandığı yıllar. Bu saldırılar sırasında çeşitli ülkelerde görevli Küba devleti temsilcileri ve Kübalı olan herkes, her şey hedef alınmıştı. 300'den fazla saldırı yapıldı bu yıllar boyunca. Bunların içerisinde en trajik olanı, sizin de bildiğiniz gibi, Küba Havayolları'na ait bir sivil yolcu uçağının 1976'da düşürülmesi eylemidir. Bagajına yerleştirilen bomba marifetiyle uçuş sırasında infilak ettirildi, tüm yolcu ve mürettebatıyla birlikte Atlantik Okyanusu'na gömüldü. Bu yılların iğrenç bir diğer saldırısı da, bu yıllar boyunca Küba'ya karşı yürütülmüş olan, "biyolojik savaş"tır. Bundan da kimsenin haberi yok bugün. Bu saldırıda Küba, kasaplık hayvan varlığının tamamını, yüzde 100'ünü kaybetmiştir. Ayrıca, şeker kamışı tarlaları, kahve üretiminin hemen hemen tamamı, tarım ürünlerinin tamamına yakını, kırsal nüfusun önemli bir bölümü yani insanlar, çiftçiler bu biyolojik saldırıdan etkilendi. Binden fazla çocuğun zehirlenerek ölümüne neden oldu. Şimdi bunları kim hatırlıyor?

Hem 1970'lerde, hem de 1980'lerde, bu kez de, "ideolojik savaş" zirve yaptı. Radyo, televizyon, uçaklardan atılan propaganda broşürleri, hatta Küba çevresindeki deniz akıntılarına salınan içerisinde propaganda ambalajlarıyla paketlenmiş cikletler bulunan plastik oyuncaklar şeklinde. Ki bunlar sahile, plajlara vuran sanki denizin sürük-

FABIÁN ESCALANTE, KONUŞTUKÇA KÜBA DEVRİMİNİN, NE ŞEKİLDE YÜKSELDİĞİ, BUGÜNE NASIL GELDİĞİ DAHA İYİ ANLAŞILIYOR. "FIDEL CASTRO'YU ÖLDÜRMEİNİN 638 YOLU"NA İŞİL İŞİL YANSIYAN DEVRİMİN SAĞLAM TEMELİ, BİR KEZ DE BU BÜYÜK "ESER"İN NEFERLERİN DEN BİRİNİN AĞZINDAN PEKİŞİYOR

leyip getirdiği eşyalar izlenimi veriyordu... Bununla ilgili Küba çevresindeki akıntılarla ilgili ciddi ciddi uzun, detaylı çalışmalar yaptıklarını biliyoruz... Yine aynı yıllarda, Kanada'daki ve Portekiz'deki Küba büyükelçilikleri bombalandı. Bunları da kimse hatırlamaz. Fidel'e karşı girişilen yüzlerce suikastın kaçını, kaç kişi biliyor? 1959'dan önce başlayıp 2000 yılına kadarki dönemde neredeyse her dakika Fidel'e karşı bir saldırı örgütlenmiştir, yalnız ve yalnızca Fidel'i öldürmeyi hedefleyen. Aynı zamanda da Fidel'in moralini bozmaya, onu toplum karşısında pasifleştirmeye yönelik komplolar da düşünülmüşlerdi.

İşin bir de ticari savaş boyutu var. ABD'de 1962 yılında, "Global Ticari Dekretifik" adı altında özel bir büro kuruldu. Bu büronun tek görevi Küba'yla ticari ilişki kuran devletleri, şirketleri, kişileri tespit ederek izlemektir. Elbette bu arada Küba'dan yapılmakta olan ihracatı sabote etmeyi de ihmal etmiyorlardı. Bunlar gerçekten oldukça ilginç ve ilginç olduğu kadar da, kimi dehşet verici önemli tarihi olaylardır. Çoğundan hiç kimsenin haberi olmamıştır; bugünse hiç kimse hiçbir şey hatırlamıyor.

Evet ama artık durum değişiyor...

Değişiyor kuşkusuz. Zaten ABD Başkanı Obama da aynı şeyi söyledi, "Yöntemlerimizi değiştireceğiz" dedi, fakat "Nihai amacımızda bir değişiklik yok!" diye de ilave etti. Anlayacağınız saldırganlık politikasında bir değişiklik yok. Bize demokrasi getirmekte ısrarlılar. Şunu unutmayalım: ABD'nin bu politikası binlerce Kübalının hayatını tehdit etmeye devam edecek. İster doğrudan olsun isterse dolaylı. İşte bu politik "istikrar" konusunda bugün pek bir kimsenin fikri olmadığı için, geçmişte aynı politikanın bize nelere mal olduğunu yazmaya karar verdim... Bugün değişen yalnızca saldırının biçimidir.

Öyleyse siz henüz emekli olmamışsınız...

Öyle de diyebilirsiniz. Çünkü emeklilik görece birşey. Eh, yazmak işi de bir görev, gönüllü bir görev tabii ki, başka bir çalışma.

Peki resmi emekliliğiniz hangi tarihteydi?

1996 yılında.

Bu sabotajları, saldırıları bu tarihten sonra yazmaya karar verdiniz yani?

Hayır. Emekli olduktan sonra bir süre başka bir işte çalıştım. Kitapları daha sonra planlamaya başladım.

Peki, gizli serviste çalışmayı nasıl seçtiniz? Özel bir nedeni var mıydı?

Hayır. Bu benim seçimim değil. Yani böyle bir görev daha önce hiç aklımdan geçmemişti. İlgili falan duyduğum da yoktu...

Yani sizi seçip buraya oturtular, onu mu demek istiyorsunuz?

Aynen öyle oldu. O zaman devrim günlerindeyiz. Size ne görev verilirse onu yapmak durumundaydınız. Elbette ki genç insanlar olarak birçok yaşıtımın, benim, kendi ideallerimiz, projelerimiz vardı o zaman. Ama öte tarafta da bizim kişisel hayallerimizin ötesinde bir an önce yapılması gereken bir yığın iş de devrimcileri beklemekteydi. Anlayacağınız pek fazla seçenek yoktu önümüzde...

Peki sizin gönlünüzden ne geçmekteydi o sırada?

Aslında pek hayal kurma lüksümüz de yoktu o sıralarda. Zaten devrimci gençlik olarak o güne kadarki tek derdimiz faşist diktatörlüğün bir an önce yıkılmasıydı. Varımızla yoğunumuzla buna odaklanmıştık. Tabii o mücadele yıllarında ustalaştığımız tek konu da yeraltı örgütlenmesinin olmazsa olmazı, gizli çalışma becerilerinin geliştirilmesiydi. Başka hayaller kuracak durumda değildik anlayacağınız... Devrim sonrasında da bu karşı-istihbarat işine hazırlanacak zamanı zar zor bulduk. Ben, bu işin sistemli bir biçimde yapılması konusunda eğitim almak üzere Sovyetlere gönderilen ilk grup arasındaydım. 1961 yılında gittik; 18 genç insan...

■ Söyleşi: Celil Denктаş

Haftaya: Sovyetlerdeki istihbarat eğitimi, CIA ile nasıl başa çıktılar, ABD'ye kaçırılan 14 bin Kübalı çocuk, Fidel ve Kennedy suikastleri nerede kesiliyor, ABD ile yeni dönem...

Komünistler ve kolektif akıl

KOMÜNİSTLERİN TİPİK ÖZELLİKLERİNDEN BİRİ "KOLEKTİF AKLA" VERDİKLERİ ÖNEMDİR. INTERNATIONAL COMMUNIST REVIEW (ICR), KARŞI DEVRİMİN ZAFERİ VE SOVYETLER BİRLİĞİ'NİN ÇÖZÜLÜŞÜNDEN BU YANA SÜREN DAĞINIKLIĞIN ARDINDAN KOLEKTİF AKLA DUYULAN İHTİYACA YANIT ÜRETMEK İÇİN ORTAYA ÇIKMIŞ BİR YAYIN OLARAK DİKKAT ÇEKİYOR.

Daha emekleme döneminde olduğu 1840'lı yıllardan beri komünistler hep ulusun ötesine vurgu yaptılar; enternasyonalizm, sadece düz anlamıyla dayanışmanın değil, insanlığın kurtuluşuna giden yolda akli ortaklaştırmanın ifadesi oldu. Bugün dünya komünist hareketine bakıldığında, stratejik, ideolojik, siyasi konularda kolektif bir aklın, bir ortaklık bilincinin ve en önemlisi marksist-leninist mücadele azminin yaygınlığından söz edemiyoruz. Oysa bunlara, içinden geçtiğimiz topyekün gerici çağında her zamankinden daha çok ihtiyaç var. Kapitalist-emperyalist sistem dinmeyen krizler yaşadığı, sürekli tıkandığı için var; her krizde ona elini uzatan, kitlelerin öfkesini soğuran sosyal demokrat, liberal ve türlü "muhalif" hareketlerin artan etkisi nedeniyle var; iç çelişkilerine ve rekabetlerine rağmen söz konusu ortak sınıf çıkarları olunca ortak

akılla hareket ettikleri için var.

İşte, ilk sayısı 2009 yılının Aralık ayında çıkan International Communist Review (ICR), karşı devrimin zaferi ve Sovyetler Birliği'nin çözülüşünden bu yana süren dağınıklığın ardından kolektif akla duyulan bu ihtiyacın da bir ifadesi aslında. Nitekim, ilk sayının sunuş yazısında belirtildiği üzere ICR, "hayati teorik ve ideolojik konularda ortak siyasi konumlara sahip komünist partilerin teorik ve siyasi yayınları arasındaki işbirliği ihtiyacına" yanıt verme şevkiyle, her biri Uluslararası Komünist ve İşçi Partileri Kongresi üyesi olan 11 partinin girişimiyle başladı yayın hayatına. Türkiye'den Komünist Parti'nin yayın organı Gelenek'in de katkıda bulunduğu ICR, yıllık olarak yayımlanıyor. Dergi şimdilik İngilizce, Rusça, İspanyolca, Fransızca, Yunanca, İtalyanca, Almanca ve Portekizce dillerinde basılıyor.

başlıklar öne çıkıyorsa yazılar bu konulara odaklanıyor genel olarak. Böylece bir anlamda gündem ortaklaştırmaya hizmet ediyor dergi.

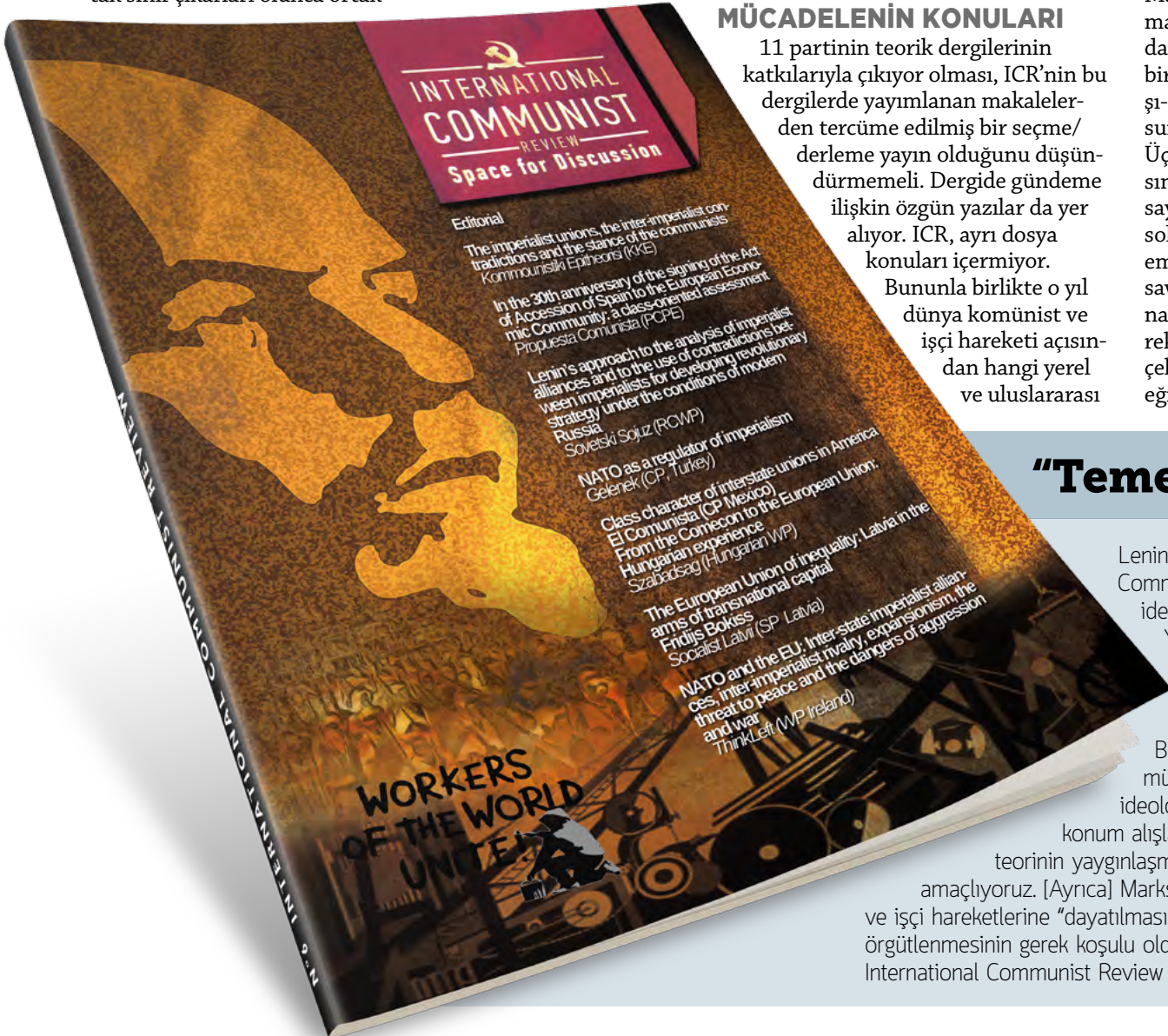
ICR'nin uluslararası sol camiyayı buluşturan kimisi oldukça popüler yayınlardan ayıran en belirgin özelliği, bir açık tartışma platformu olmaması. Derginin daha kuruluş deklarasyonunda tarif edilen görev ve işlevi, dünya sol hareketlerinde giderek unutulmuş/unutturulan marksist-leninist teorinin ve ruhunun yeniden canlandırılması. Bu nedenle ICR daha çok, komünist ve işçi partilerinin tarihsel ve güncel konulara nasıl yaklaştığını, nasıl yaklaşılması gerektiğini hem birbirleriyle paylaştıkları hem de sosyalist camiaya duyurdukları bir araç olarak düşünülebilir.

Örneğin ilk sayısında, 2008-2009 dünya krizine dair genel bir çerçeve sunan yazın, krizin Türkiye, Meksika, Macaristan gibi ülkelerdeki somut yansımalarına ve ilgili devrimci perspektiflere dair yazılar içeriyor. İkinci sayı benzer bir ruhla sosyalizmin kuruluşu ve karşı-devrimler karşısındaki yenilgi konusunda tarihsel deneyimlere odaklanıyor. Üçüncü sayı, pek çok boyutuyla işçi sınıfı tartışmalarına eğiliyor. Dördüncü sayı, Latin Amerika'dan Ortadoğu'ya sol oportünizmi tartışıyor. Beşinci sayı, emperyalizmin biriken çelişkilerine ve savaşa odaklanıyor. 2015'te yayınlanan altıncı sayı ise kızılsın emperyalist rekabet nedeniyle yine emperyalizmin iç çelişkilerine ve değişen güç dengelerine eğiliyor.

MÜCADELENİN KONULARI

11 partinin teorik dergilerinin katkılarıyla çıkıyor olması, ICR'nin bu dergilerde yayımlanan makalelerden tercüme edilmiş bir seçme/derleme yayın olduğunu düşündürmemeli. Dergide gündeme ilişkin özgün yazılar da yer alıyor. ICR, ayrı dosya konuları içermiyor.

Bununla birlikte o yıl dünya komünist ve işçi hareketi açısından hangi yerel ve uluslararası

"Temel İlkeler"

Lenin'in izinden giden International Communist Review, açık ve net bir ideolojik-siyasi karakter taşımakta.

Yalnızca komünist partilere ait tezlerin kaydını tutmakla yetinmiyor... aynı zamanda belirli bir dünya görüşünün ifadesi.

Bu yayınlarda, kapitalizme ve sınıf mücadelelerine dair güncel gelişmelerin ideolojik analizleri ve bunlara dair siyasi konum alışlar aracılığıyla Marksist-Leninist teorinin yaygınlaşmasına ve gelişimine katkı koymayı amaçlıyoruz. [Ayrıca] Marksist-Leninist çizginin dünya komünist ve işçi hareketlerine "dayatılmasının" bu hareketlerin yeniden örgütlenmesinin gerek koşulu olduğuna inanıyoruz. "Temel İlkeler", International Communist Review Sayı 1, Aralık 2009.

'Netleşme dönemi'nde teorik üretim ve tartışma

YILDA BİR KEZ YAYINLANMASINA RAĞMEN ÖNEMLİ BİR MİSYONU TAŞIMA İDDİASINA SAHİP INTERNATİONAL COMMUNİST REVIEW (ICR) HAKKINDA KEMAL OKUYAN'LA KONUŞTUK. KOMÜSİT PARTİ (KP) MK ÜYESİ OKUYAN DERGINİN BİR SÜRE SONRA TÜRKÇE OLARAK DA YAYINLANACAĞINI BELİRTEREK, ICR'İN DEVRİMCİ ÇERÇEVE İÇİNDE YARATICI TEORİK ÜRETİMİN PLATFORMLARINDAN BİRİ OLARAK DÜŞÜNÜLEBİLECEĞİNİ SÖYLEDİ.

International Communist Review hakkında derginin katkıcısı Komünist Parti'nin merkez komite üyesi Kemal Okuyan'la konuştuk. Okuyan derginin temel amacını "Marksizm-leninizmin güncel ve tarihsel referanslarını güçlendirmek" olarak tarif ediyor. İngilizce, Rusça, İspanyolca, Fransızca, Yunanca, İtalyanca, Almanca ve Portekizce basılan ve 6 sayısı yayınlanmış olan dergi hakkında Okuyan'ın bir müjdesi de var; ICR bir süre sonra Türkçe olarak da basılacak.

Marksist teoriye dair farklı geleneklerden gelen köklü yayımlar var. Yeni Sol'un New Left Review'i, Paul Sweezy'nin öncülük ettiği Monthly Review'i, Sovyetler Birliği merkezli World Marxist Review'i sayabiliriz. ICR nispeten yeni bir yayın. Bize biraz çıkış amacını, özgün yanlarını anlatabilir misiniz?

International Communist Review, uluslararası komünist harekette devrimci damarın güçlenmesi için sürdürülen çabaların bir parçası olarak, 2009 yılında İstanbul'da bizim ev sahipliğimizde yapılan bir toplantıda yola çıkan bir yayın. İlkeleri, bir çıkış manifestosu var. Kuşkusuz bu yayına ortak olan komünist partiler birbirinin aynısı değil, farklı düşündükleri birçok konu var, ama öte yandan temel başlıklarda sağlam bir duruş sergiliyorlar. Zaten çıkış manifestosu çok açık, berrak bir çerçeve oluşturuyor. Dolayısıyla ICR'ı bu devrimci çerçeve içinde yaratıcı teorik üretimin platformlarından biri olarak düşünebiliriz. Ayrıca bir tartışma platformu da...

Sovyetler Birliği'nin çözülmesinin ardından dünya komünist hareketi zorlu bir döneme girdi. Günümüzde komünist partiler arasında güncel politik, ideolojik ve stratejik konularda bir dağınıklık göze çarpıyor. ICR bu bağlamda kendine nasıl bir rol biçiyor?

Evet bugün komünist partileri arasında derin görüş ayrılıkları var. Buna dağınıklık da denebilir çünkü birçok parti henüz doğrultu tutarlılığına sahip değil, kendi içlerinde tartışıyorlar. Henüz bir ayrışma değil, netleşme

dönemindeyiz. Netleşme tartışarak, izleyerek, temas kurarak mümkün. ICR, bu açıdan belli bir netliğe ulaşan partilerin çıkardığı, hem kendi dışına ışık tutmaya çalışan hem de kendi içinde daha ayrıntılı bir tartışmayı örgütleyen bir yayın. Bu yayında ciddi, bütün katılımcı partilerin eşitlendiği, ayrıntılı ve ufuk açıcı bir değerlendirme süreci söz konusu. Her bir yazı için.

ICR'nin hedef okur kitlesi komünist parti üyeleri midir? Bunu genişletmek gibi bir hedef var mı?

Öncelikle kadrolar düzeyinde bir okuru var. Ancak elbette genişleyecek, genişliyor da.

Kimi teorik yazılar içermekle birlikte mevcut haliyle dergi, komünist partilerin dünyadaki ve kendi ülkelerindeki gelişmelere dair yaklaşım ve değerlendirmelerini paylaştıkları bir platforma benziyor. Derginin içeriğini çeşitlendirmek, örneğin komünist partiler arasındaki farklılıkları, teorik ayrımları tartışmaya açmak gibi

bir gündem var mı?

ICR bir noktadan sonra kendi içindeki tartışmaların da bir bölümünü dergiye yansıtmaya başladı. Ancak derginin temel amacı "polemik" değil, daha çok marksizm-leninizm'in güncel ve tarihsel referanslarını güçlendirmeye çalışıyor. Kuşkusuz bunu polemiksiz yapmak bir yerden sonra mümkün değil, ama polemik burada kendi başına işlev değil. Zaten yılda bir kez çıkan bir yayının böyle bir karakteri olamaz.

ICR'ye aralarında Gelenek'in de bulunduğu 11 ayrı teorik yayın katkı koyuyor. Bu sayı artacak mı?

Başvuranlar var. Ancak katılımı artırmak yerine katkıcıyı artırıyoruz. Yazılar uygun olduğu sürece "konuk" parti-yazar uygulaması başladı.

Dergi Rusça ve Yunanca dahil belli başlı Batı dillerinde yayın yapıyor. Bir vadede Türkçesini okuyabilecek miyiz?

Evet, dergi Türkçe de yayınlanacak.

Harun'dan bugüne, gençlik ve sosyalizm

6 MAYIS'TA DENİZLERLE BİRLİKTE, SOSYALİST BİR TÜRKİYE İÇİN MÜCADELE ETMİŞ, BU UĞURDA CANINI VERMİŞ TÜM GENÇLER ANILIR. BU İSİMLERDEN BİRİ PARTİLİ MÜCADELEDE, İŞÇİ SINIFININ MÜCADELEYE KAZANILMASINDA VE SOSYALİST DEVRİMDE ISRARCI HARUN KARADENİZ'DİR. HARUN, 68 KUŞAĞI İÇERİSİNDE GELENEĞİMİZİN BİR PARÇASIDIR.

Türkiye'nin 68 kuşağı, bu ülkeden ve insanlıktan umut etmeye aç herkesin tereddütsüz bakabileceği, bizim de her birini kardeşçe sahiplendiğimiz bir kahraman kuşağıdır. Türkiye sol tarihinde pek çok eksik ve yanlış var, bu dönem de istisna değil; ama Aydemir Güler'in *Türkiye Sol Tarihinde Yöntem ve Tartışmalar* kitabında vurguladığı gibi, bizim kendi tarihimize bakışımızda yöntem "anlamak için sevmek"tir. Başka türlü bu ülkede tarihsiz (ve sevgisiz) kalacağımızı bilerek... Anlarız, severiz, sahipleniriz. Ve içlerinden birini ayrı tutarız. Harun Karadeniz'i...

Harun, sosyal demokrat burjuva siyasetçilerin yavellerinde yer bulmaz, popüler bir ikon haline getirilmeye çalışılmaz, dizilere konu olmaz. Sermaye düzeni Harun'u yok sayar ve ismi mücadele dışında neredeyse hiç anılmaz. Çünkü Harun 68 kuşağının demir leblebisidir; bu ülkede, sosyalizm mücadelesinin en önemli dönemlerinden birinde doğrudurmuş olan, hazmedilemeyecek olandır. Gençlik hareketi 68 kabarmasıyla birlikte sosyalist devrimci mücadeleye mesafelenir, TİP ile Dev-Genç, Milli Demokratik Devrim-Sosyalist Devrim hattından ayrışırken, Harun, gençliği işçi sınıfı ile yan yana, partili bir mücadele hattında tutmaya çalıştı. Bunun için gençlik örgütlerinde uzun tartışmalar yürüttü. 12 Mart darbesinin eşiğinde gençliğin partisiz kalmasının önüne geçemedi, ama verdiği mücadele, gençlik adına Türkiye'de sosyalist devrimci mücadelenin köşe taşlarının yerine oturmasında büyük katkı sağladı.

Sosyalist devrimci geleneğin iki değişmez doğru su vardır: (1) Devrimi işçi sınıfı yapar. (2) Partinin öncülüğünde yapar. Harun, kendi döneminde genç devrimcilerin düşünce ve eyleminde işçi sınıfı yerine "halk", parti yerine "ordu", örgüt yerine "hareket" in ikame edilmesine karşı mücadele etti.

Gençliğin işçi sınıfı ile ilişkisi ne olmalıdır? Gençlik iktidarı ele geçirebilecek bir toplumsal güç müdür? Gençlik kendi sorunları üzerinden mi siyaset yapmalıdır? Gençlik, partilerden bağımsız ayrı bir örgütlenmeye sahip olmalı mıdır? Gençlik

Hakkında bir itiraf: 'Ölsün istiyoruz'

Harun, 12 Mart darbesinin ardından tutuklanır. Bu dönemde kolundaki, 1968 yılında polisin düzenlediği Teknik Üniversite baskınına dayanan kanser iyice ilerlemiştir. Eşi, serbest bırakılmasını sağlamak için çabalamaktadır. Olayları sonra kendi kaleminden şöyle aktarır:

İstanbul'a geldikten sonra öğreniyorum ki, ben içerideyken karım İstanbul Sıkıyönetim Adli Müşaviri Turgut Akan'a çıkmış ve: "Kocamı hangi suçla tutuyorsunuz? Sağlığı iyi değil, hayati tehlike söz konusu. Sağlık kurulları

ve klinik raporları bu durumu belirtiyor" demiş. Adli Müşavir'in cevabı ise benim Ankara öykümün içyüzünü açıklamaya yeter de artar bile: "Ölsün istiyoruz" demiş Adli Müşavir. "O eline silah almadı eğer eline silah alsaydı işini bitirmek çok kolaydı. O bizim için eline silah alanlardan daha tehlikeli ve onun için de ölsün istiyoruz." Bu sözler 1972 yılı sonbaharında söylendi. Şu an yıl 1975 ve aylardan Şubat. Benim sağ kolum kesildi ve fakat ölmedim.. Harun, bu satırları yazdıktan altı ay sonra hayatını kaybetti.

kendiliğinden ilerici midir? Türkiye gençliğinin kemalizmle ve cumhuriyet aydınlanmasıyla bağları nereye dayanır? Harun'un mücadelesinde ve düşüncelerinde bu soruların tamamına yanıtlar vardır. Örneğin:

[6.] *Filoyu protesto olaylarının boyutları gençlik kuruluşlarını aşmıştı ve doğrusu bu bir parti eylemi olmalıydı. Ve gençlik kuruluşları o eyleme katılmıyordu. Durum ise tam tersi idi. Eylemi biz planlıyor ve yapıyorduk parti üyeleri ve sendika üyesi işçiler bizim eyleme katılıyorlardı. (...)* Eylemin içinde ne biz partiyle ilişki kurduk ne de parti bizimle ilişki kurdu. Ve 16 Şubat başarı ve başarısızlıklarıyla "Kanlı Pazar" olarak bitti.

Sanırım gençliğin eylemlerinin bitim noktası için şu genel ilkeyi belirlemek yeterlidir. Genel olarak "Gençlik eylemleri iktidara yöneldiği anda biter." Daha doğrusu, eylem iktidara yöneldiği anda, gençliğin faydalı hareket sınırı aşılmış ve partinin eylem alanına girilmiş demektir.

'BİLİNÇ TAŞIMA' MESELESİ

Harun'un kitabında sürekli vurguladığı konulardan biri, aynı zamanda kitabın tek sorunlu yanını oluşturur: Öğrenci gençliğin işçi sınıfına "bilinç taşıma görevi". Bu başlıkta Harun, gençlik-iktidar ilişkisinde gösterdiği parti hassasiyetini terk eder ve üniversite gençliğine, eğitilmiş insanın emekçi halka karşı sorumluluğu üzerinden bir aydınlatıcı misyon yükler.

Burada kuşkusuz idealist bir yan var, zira Lenin'in *Ne Yapmalı?* eserinin temel vurgularından biri olan ve öznesi açıkça, değişmez biçimde öncü parti olarak

tanımlanan "işçi sınıfına dışarıdan bilinç taşınması" meselesi bir aydınlatma misyonuna indirgenemez. İşçi sınıfına taşınacak bilinç, sınıf bilinci değil *politik* bilinçtir ve amaç, mevcut siyasi koşullar çerçevesinde devrimciyleştirmektir.

Diğer yandan, gençliğe has bu aydın idealizmi, asla hor görülmemesi, aksine doğru biçimde politikaya kanalize edilmesi gereken bir değerdir, enerjidir. Harun'un şanssızlığı, bu rehberlikten mahrum kalmış olmasıydı. İktidarı ele geçirmenin partinin işi olduğunu vurgulayan Harun, çok büyük toplumsal eylemlerde ister istemez sorumluluk üstlenmekte, partiyi ise ne yanında, ne arkasında görememekte ve kendisine (dolayısıyla gençliğe) misyon aramaktadır. Bulduğu misyonun MDD'ci cenahın gençliğe biçtiği misyondan çok daha ileride olduğu ise tartışmasızdır.

Harun'un kitabı, anlatılan onca heyecanlı olay arasında, sosyalist gençlerin nasıl sürekli kendilerini bir aydın olarak yetiştirmeye ve işçi sınıfıyla anlamlı bağlar kurmaya çalıştığını, devrimci demokrat gençlik hareketinin ise sınıftan bu bağlamda uzak durduğunu gösteren delillerle, tanıklıklarla doludur. İdealistçe veya değil, bu emektarlık örnek alınmalıdır.

Harun'un *Olaylı Yıllar ve Gençlik* kitabı bu ve başka pek çok bağlamda bir anı derlemesi ya da tanıklığın çok ötesinde, gençliğin sosyalist devrim mücadelesindeki yerine dair tüm önemli başlıklarda tezler barındıran bir temel eser niteliğindedir.

■ Nevzat Evrim Önal

İşçiliğin cazibesini artırmanın yolları

Özgür Şen

1 Mayıs sol ve solun en yakınında duran insanların dışında toplumun genelinde bir iz bırakmadı. Kutlamalar ne nicel büyüklük ne de siyasi içerik açısından toplumun geneline seslenemeyecek durumdaydı. Birkaç yıl önceki yasal ve kitlesel Taksim kutlamaları siyasal içeriği zayıf olsa dahi, nicel büyüklüğü ve kutlamanın yapıldığı alan nedeniyle ülkenin siyasi gündemini etkilemişti. O kalabalık sonrasında, Gezi günlerinde, bu defa oldukça güçlü bir siyasi içerikle Taksim'i zorlarken ülkeyi de sarsacaktı. 1 Mayıs'ta o alanı dolduranların temel motivasyonunun AKP karşıtlığı olduğu da yine aynı günlerde anlaşılacaktı.

1 Mayıs'ta büyük bir kitleyi Taksim'e taşıyan ne soldu, ne sendikalar, ne de demokratik kitle örgütleri... AKP karşıtlığıyla solun yükselişinin bir ve aynı şey olmadığı da Türkiye'de defalarca ispatlandı. AKP karşıtlığının yükselip sokaklara taşmasının sol adına geriye bıraktığı mirasın ne olduğu tartışmalıdır. Ama en azından solun kitleselliği bağlamında böylesi bir mirastan söz edilemeyeceği açıktır. Demek ki, 1 Mayıs gibi bir günde, büyük bir ağırlıkla solun meydanlara taşıdığı sabit kitleyi çıkardığınızda geriye kalan insanların katılımını ülkenin içinde bulunduğu şartlar belirliyor. Bu gözlemden, doğal olarak, 1 Mayıs'ın ağırlığının artmasının solun örgütsel ve toplumsal gücüyle bağlantılı olduğu sonucu çıkıyor.

İlk bakışta tartışılmayacak kadar doğru ve yalın görünen bu saptamanın önemli çıktıkları var. 1 Mayıs, tüm dünyada işçilerin birlik, mücadele ve dayanışma günü olarak kutlanıyor. 1 Mayıs işçilerin bayramı ve insanların işçi olmaktan ya da işçilerin yanında olmaktan gurur duyacakları, sınıfsal bir kimliği ve bu kimliğin etrafındaki siyasi ve ideolojik değerleri hatırlayacakları bir gün... Bu kimliğin kendi saf haliyle değil, bu değerlerin etrafında örülen bir mücadele vesilesiyle ortaya çıkacağı da aşikâr. Ama bu sınıfsal kimlikten söz etmeden, bu kimlik kendisini hissettirmeden 1 Mayıs konuşmak da gerçekten saçma.

Türkiye'deki 1 Mayısılara bakıldığında, katılan kitlenin niceliğinden bağımsız olarak, bu kimliğin alana taşınmasının ve alanda siyasi ve ideolojik olarak üretilmesinin sadece solun sırtına kaldığı açıkça görülüyor. Sendikaların ya da başka örgütlerin kitlesel güçlerinin olmayışına ve alana işçi taşıyamalarına sıkıştırılabilecek bir tartışma değil bu. Daha büyük bir sorunumuz var.

Zaten bunu sol yapar demek de meseleyi çözmüyor. Çünkü solun neyi yapacağını iyi bilmesi gerekiyor. Türkiye 1 Mayısları insana bu ülkede neredeyse bir tane işçinin kalmadığını hissettiriyor. Solun tarihsel bir bilinçle işçi sınıfına öncülük edecek olması başka, sınıfın kendisi için bir sınıf olarak ortaya çıkması başka, üretim sürecinde var olan bir sınıfın neredeyse buharlaşıp ortadan kaybolması ise bambaşka...

Türkiye'de işçi olmanın, işçi gibi hissetmenin, işçi gibi davranmanın bir cazibesi yok. Solun en temel değeri, çıkış noktası ve varlık nedeni bu oysa. Solun nereye gerilediğini veya geriletildiğini bundan daha iyi hiçbir veri veya gözlem aktaramaz.

Dolayısıyla, en baştan başlamak, işçi olmakla ülkenin ve insanların yaşadığı sorunların arasındaki ilişkiyi kurmak gerekiyor. İşçiliğin cazibesini artırmanın yolu bu ülkenin problemlerini çözebilecek tek kimliğin bu olduğunu göstermekten geçiyor. Sömürü, hırsızlık ve yoksullukla derdin mi var, o halde işçi kimliğine sahip çıkacaksın. ABD ve ortaklarının ülke ve bölgeden defolup gitmesini mi istiyorsun, tek çare bir sınıf olarak hep birlikte hareket etmek. Gericiliğin ve dinselleşmenin büyük bir tehdit olduğunu mu düşünüyorsun, sınıftan yola çıkarak bütünsel bir bakış açısıyla mücadele etmek zorundasın. İşçilik yalnızca gurur duyulacak soyut bir kimlik değil, insanların mutlu ve aydınlık bir ülke kurmaları için gerçek bir anahtar.

Burjuvazinin başına bela

Kitaptaki en eğlenceli alıntılardan biri ise herhalde şudur:

Yıl 1963 üniversitedeyim. (...) İlkokul, ortaokul ve lisede Atatürk, Atatürk diye dolmuşuz ve o minval üzere 27 Mayıs'ı da benimsemişiz. Üstelik öyle bir benimsemişiz ki, 27 Mayıs'ı bizzat biz yapmışız gibi. Diyebilirim ki 27 Mayıs'ı yapanlardan çok benimsemişiz. Onlar savunmasa bile, biz savunacağız 27 Mayıs'ı.

Türkiye burjuvazisi, ilerencilik adına ne yapsa sonunda ayağına dolanacağını böyle böyle ezberledi. 1960'dan bugüne bazıları uzun, bazıları kısa olmakla beraber attığı her adımın geriye doğru, karanlığa doğru olmasında, Harun'un aktardığı durumun da bir payı olsa gerek.

LAİK EĞİTİME TAKİYYE DİN OKULLARI

İMANI HATİPLER KAPATILSIN

Bir yalana son verilmelidir. Ortaokul ve lise olarak açılmış imam hatip okulları kapatılmalıdır. Bunlar imam hatip okulu değil, din okullarıdır. Müslüman Kardeşler'in Asya'dan Afrika'ya pek çok ülkede kurduğu, İslamcı militan yetiştiren okullarla aynı hedeflere sahiptirler.

Basındaki kariyerist yaranmacı yazarların, gerici odakların ve ülkeyi 14 yılda karanlık bir bataklığa çevirmiş olan gerici iktidarın çıkardığı gürültü, bu konudaki sözlerimizin doğruluğunu gölgelemeye yetmez.

a. İmam hatip okulları, ihtiyaç duyulan din görevlilerini yetiştirmek için Cumhuriyet'in ilk yıllarında açılmıştır.

b. Okulların amacı, yaygın dinsel eğitim vermek değil, din görevlisi yetiştirmektir. Bu yüzden "özel statülü" okullar olarak örgün eğitimin dışında tutulmuşlardır.

c. CHP'nin ünlü 1947 kurultayıyla birlikte "komünizme karşı dini kullanma" sözleri çokça dillendirilir olmuş, dinsel eğitimin, laik eğitim sistemine zerk edilmeye başlanması da bunun ardından gelmiştir.

Aynı aralıkta ağaların, köylüyü kölesi gibi kullanmaya alışmış olan zenginlerin hedefinde duran Köy Enstitüleri'nin kapatılması hamlesi de gerçekleştirilmiştir.

d. Adım adım, İmam hatip okulları "özel statülü" okullar olmaktan çıkarılıp örgün eğitimin parçası haline getirilmiştir.

e. Faşist cuntanın yazdırdığı 1982 Anayasası ile birlikte İmam Hatip Liseleri iyice olağanlaştırılmıştır. İH okulu macerası, imam ve hatip kadrosunu eğitimi insanlarla oluşturmak hedefi ile başlamıştır. 1982 Anayasası ile birlikte, mezunlarını Harp Okulları dışında her türlü yüksek öğrenim kurumuna yönlendirebilen din okulları gelinen nokta olmuştur. Cuntanın Harp Okullarını korumak (!) için koyduğu kaydın delinmesi için çabalar sürmektedir. İHL mezunlarının meclise dilekçe verdikleri, yasa değişikliği talep ettikleri görülmektedir. Ülkenin bilinen gerçekleri nedeniyle esasen buna gerek de kalmamıştır.

f. Takiyye ve hile yoluyla yürütülen operasyonun başlangıcında İH okulları meslek liseleri olarak sunulmuştu. Oysaki meslek liseleri, belirli bir mesleki bilgi ve beceriyi kazandırmayı hedefleyen, ancak buna rağmen öğrencilerinin gelecekte yapacakları işi/görevi belirlemeyen okullardır.

İH okulları ise başlangıçta imam, hatip, din görevlisi olmak üzere girilen okullar olarak tanımlanmıştır. İmam hatip okulları bir "mesleki eğitimi" vermek değil, din görevlisi ihtiyacını karşılamak üzere kurulmuştur. "Özel" statüleri de bundan kaynaklanmıştır.

g. Bir gencin ortaokula başlarken meslek, hatta iş seçmesi, tartışmalı bir konudur. Hele "din görevlisi" olma seçiminden söz ediyorsak, ortaokul çağında bir çocuk için ailesinin bu kararı vermesi doğru değildir.

Biz şunu söylüyoruz:

1. Din görevlisi yetiştirmek için ortaokul ve lise seviyesinde eğitim verilmesi gereksiz ve yanlıştır.

Doğru olan, lise sonrasında, en az yüksekokul seviyesinde eğitim alan kişilerin, imam hatip ihtiyacını karşılamak üzere görevlendirilmesidir.

2. Diyanet'in verdiği son bilgi, ülkede 6 bin imam açığı olduğu şeklindedir. Bu açığın önemli bir nedeninin "cemaatsiz" camiler olduğu ortadadır. Bunu bir yana bıraksak bile şu anda İH okullarında okuyan (orta ve lise seviyesinde) öğrenci sayısı 1 milyon 54 bindir: Diyanet'in duyurduğu imam açığınının 175 katı! Üstelik öğrencilerin bir bölümünü de din görevlisi olmaları mümkün dahi olmayan 500 bin kız çocuğu oluşturuyor.

3. İmam hatip okulları din görevlisi yetiştirme ihtiyacı ile meşrulaşmış, ama şu anda laik eğitim sistemi içinde dinsel eğitim veren okullar durumundadır.

4. Laiklik, orta ve lise seviyesindeki İH okullarının kapatılmasını gerektirir.

5. İmam hatip ortaokulları ve liselerinin örgün eğitimin bir parçası olarak var olmaları laik eğitim sistemine karşı yapılmış bir takiyyedir.

6. "Halkımız, çocuklarının imam hatip okullarında okumasını istiyor" da büyük bir yalandır. Pek çok yerde normal okullar İH okullarına dönüştürülürken, ücretsiz servis, pansiyon, ücretsiz öğlen yemekleri gibi teşvikler kullanılmıştır. Buna rağmen, imam hatip başvuruları hep istenenin altında kalmıştır.

7. MEB politikaları, "parası olanlar özel okula verir, olmayan imam hatipe mahkûm olur" ilkesine dayalıdır. Bunu savunanlar, bir zorbalığı savunduklarını bilmelidir.

İmam hatip okulları kapatılmalıdır.

Yüksekokul seviyesinde, ihtiyaç duyulan din görevlisi sayısına göre planlanan İmam Hatip Din Görevlisi Yetiştirme Okulları kurulmalı, bunların da istismar edilmesinin önüne geçilmelidir. Bu yapıldığında dahi, uygulamanın sadece "sünni İslam"ın kurumları gözönüne alınarak yapılacak olması, elbette eşitlik ilkesine aykırı olacaktır.

Bu sorunun çözümü ise Diyanet İşleri Başkanlığı'nın kapatılması gibi bir dizi başka tartışmayla ilgilidir. Bu açıdan bakıldığında aslında önerdiğimiz ülkemizin, laik bir devlet için ihtiyaç duyduğu dönüşümlerin çok küçük bir parçasıdır.

Mesele bu kadar basit, bu kadar açık ve bilimsel esasları belli bir meseledir.

Bu konuyu mağduriyet şovlarının parçası yapan, hile, takiyye ve sahteciliği özgürlük konusu olarak sunan kişi ve kurumların ahlaki ve bilimsel seviyeleri ortadadır. Bunların özgürlük kelimesini ağızlarına almaları bile ülkemiz için, halkımızın akıl ve basiret gibi erdemleri için bir hakaret sayılır. Başta Komünist Parti olmak üzere, ülkemizin aydınlanmacı birikiminin bunlara pabuç bırakacağını kimse düşünmemelidir.

Komünist Parti Merkez Komite

